

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/85

Sarajevo, 18. 2. 2022. godine

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja po ovlaštenju dekana sekretara Fakulteta, broj: 03-02/171 od 14. 2. 2022. godine, Vijeće Fakulteta na 61. elektronskoj (redovnoj) sjednici održanoj 18. 2. 2022. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2021/2022. GODINE.**

II

SILABUSI iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2021/2022. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.).

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

09-06-ARH / 8

Datum: 15. 2. 22

UNIVERZITET U SARAJEVU-FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA HISTORIJU, KATEDRA ZA ARHEOLOGIJU
Sarajevo,

Vijeće Fakulteta
15. 2. 2022 Jun

VIJEĆU FAKULTETA

PREDMET: *Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine*

Poštovani,

Obavještavamo Vas da su nastavnici Odsjeka za historiju, Katedre za arheologiju dostavili sve silabuse za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine predviđene važećim nastavnim planovima i programima i Planom nastave za studijsku 2021/2022. godinu.

Srdačno,

Rukovodilac Katedre za historiju umjetnosti

Prof. dr. Adnan Busuladžić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

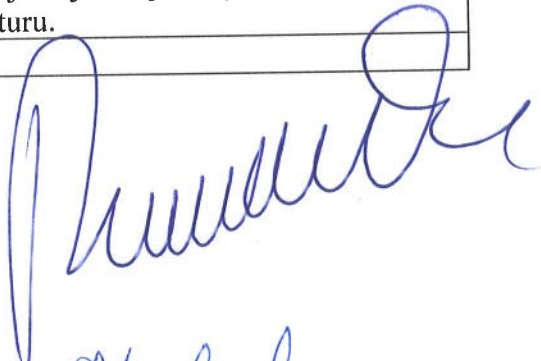
SYLLABUS - ljetni

Odsjek	Historiju / katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheologija Grčke i Rima II				
Šifra/kod	FILARH 203	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	ECTS 5 Druga studijska grupa ECTS 3
Ciklus studija	I CIKLUS	Semestar	LJETNI	Ak. godina	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 135 E- mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-158	Termin konsultacija	Ponedjnak 9 – 11h Srijeda od 9 – 12h	
Saradnik	Ime i prezime	Elma Hantalašević, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 137 E-mail: edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 - 251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 1 druga studijska grupa predavanja 2, seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet „Arheologija Grčke i Rima II“ tretira problematiku nastanka grada Rima, njegovog urbanističkog razvoja, arheoloških ostataka, te širenja rimske države na postor Evrope, Bliskog Istoka i Afrike. Na temelju ovih procesa nastala je jedna nova civilizacija oslonjena na prethodnu grčku kulturu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj izučavanja predmeta je upoznati se sa bogatom rimskom kulturom, te materijalnim ostacima, zdanjima, hramovima, mauzolejima, forumima, ali i pokretnim predmetima i predmetima svakodnevne upotrebe poput nakita, oružja, oruđa, odjeće, keramike, stakla, opreme i drugih potvrda koje je iza sebe ostavila rimska država.				
Ishodi učenja	Ishod učenja se primarno odnosi na upoznavanje i stjecanje stručnih vještina koji bi trebali pomoći u određivanju rimskodobnog materijala i njegova komparacija sa domaćim terenom i arheološkim artefaktima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta: Arheologija Grčke i Rima II	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Narod Etrurci I
2.	Narod Etrurci II
3.	Nastanak grada Rima
4.	Objekti i urbanistički plan Rima I
5.	Objekti i urbanistički plan Rima i drugih provincija Rimska arhitektura na primjerima najznačajnijih zdanja
6.	Širenje rimske države i rimske provincije
7.	Državni i vojni aparat, organizacija društva
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Svakodnevni život i običajna praksa (brak, socijalni odnosi)
10.	Svakodnevni život i običajna praksa II (medicina, privreda, ukopi i slično)
11.	Rimsko pravo i njegove tekovine
12.	Rimska religija
13.	Rimski teatar i gladijatorske borbe
14.	Rimske fibule i nakit
15.	Rimska vojska, oružje i organizacija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Kombiniranje predavanja uz video prezentaciju raznovrsnog materijala i vizuelnog upoznavanja sa pronadenim i u muzejskim ustanovama pohranjenim materijalom, arhitekturom i drugim kulturno-historijskim spomenicima.																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="454 481 1422 1176"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva polusemestralna provjera znanja	45	45	2.	Aktivnosti	5	5	3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50	4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	45	45																																		
2.	Aktivnosti	5	5																																		
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Žan Noel Rober „Stari Rim“. Beograd, 2009. 2. Branko Gavella „Etrurci, istorija, kultura i umetnost“. Beograd, 2007. 3. Luis Mamford „Grad u istoriji“. Beograd – više izdanja. 4. August Musić „Nacrt grčkih i rimskih starina“. Zagreb, 1942. – dio koji se 																																				

	<p>odnosi na Rim.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Adnan Busuladžić „Morfoloĝija antiĉkih fibula iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine“. Sarajevo, 2010. 6. Ivan Radman – Livaja „Militaria Sisciensia – nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu“. Zagreb, 2004. 7. Werner Müller – Gunther Vogel „Atlas arhitekture 1“ od str. 202 do kraja. Zagreb, 1999. 8. Źika Bujuklić „Forum Romanorum – rimska drŹava, pravo, religija i mitovi“. Beograd, 2005. 9. Adnan Busuladžić „Predmeti i prikazi erotskog sadrŹaja iz antiĉke zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine“. U: Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja, br. 45, Sarajevo, 2016, str. 127 do str. 205. 10. Adnan Busuladžić „Tipoloĝija rimskih urni iz antiĉke zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine“. U: Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja, br. 45, Sarajevo, 2016, str. 63 do str. 105. 11. Adnan Busuladžić „Rimski medicinski, veterinarski i farmaceutski instrumenti, kozmetiĉka i Źenska liĉna oprema iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine“. U: Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja, br. 44, Sarajevo, 2015, str. 169 do 233.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Massimo Pallottino „Etrušĉani – etruskoloĝija“. Zagreb, 2008. 2. Slavica Krunić „Rimski medicinski i farmaceutski instrumenti iz Singidunuma i okolice“. Beograd, 1992. 3. Kornelia A. Giunio – Timka AlihodŹić „Ars medica et pharmaceutica – rimski medicinsko-farmaceutski instrumenti iz fundusa Arheološkog muzeja Zadar. Zadar, 2010.
<p>Napomene</p>	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Predmetni nastavnik obezbjeđuje literaturu.</p>

 Štefko

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

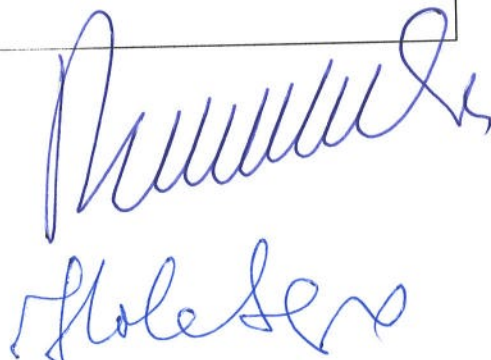
SYLLABUS

Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheološki praktikum IV				
Šifra/kod	FIL ARH 232	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. Godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 135 E- mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-158	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Edin Bujak, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _____; seminar _____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se sastoji iz dva dijela – teorijskog i praktičnog. U teorijskom dijelu student se upoznaje s osnovnim sadržajima arheologije kao struke, s njenim sadržajem i metodama rada, to jest kako se organiziraju terenska istraživanja i šta im prethodi. Praktični dio nastave se izvodi na terenu ili muzeju ili na fakultetu, s tim da studenti sa svojim nastavnicima učestvuju na odgovarajućim iskopavanjima na lokalitetu antičkog sadržaja ili rade na obradi arheološkog materijala iz navedenog perioda.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvesti studenta u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom upoznati ga s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja iz antičkog perioda.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti osnovne sadržaje arheologije kao struke - Student će usvojiti osnovne metode rada arheologije - Student će se upoznati sa arheološkim materijalom antičkog perioda 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Arheološka dokumentacija I
2.	Arheološka dokumentacija II
3.	Metode iskopavanja
4.	Arheološka stratigrafija I
5.	Arheološka stratigrafija II
6.	Terenska nastava
7.	Metode datiranja.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Materijalna kultura antike I
10.	Materijalna kultura antike II
11.	Materijalna kultura antike na prostoru BiH I
12.	Materijalna kultura antike na prostoru BiH II
13.	Terenska nastava
14.	Terenska nastava
15.	Terenska nastava
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="453 546 1422 927"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pohadanje nastave</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>70</td> <td>70 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohadanje nastave	10	10	2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %	3.	Polusemestralni ispit	10	10 %	4.	Završni ispit	70	70 %	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Pohadanje nastave	10	10																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %																																		
3.	Polusemestralni ispit	10	10 %																																		
4.	Završni ispit	70	70 %																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Busuladžić, Adnan: Morfologija antičkih fibula iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2010. 2. Busuladžić, Adnan: Umjetnost antičkih mozaika na tlu Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2008. 3. Busuladžić, Adnan: Rimske vile u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 2011. 4. Busuladžić, Adnan: Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2014. 																																				

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Busuladžić, Adnan: Tragovi antičkog teatra, muzike, gladijatorskih borbi i takmičenja iz arheoloških zbirki u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 2017. 6. Barker P., Tehnike arheoloških iskopavanja, Split 2000. 7. Cambi, Nenad: Antika, Zagreb 2002. 8. Paškvalin, Veljko: Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2012. 9. Barker, Filip: Tehnike arheološkog iskopavanja, Split 2000. 10. Renfrew & Bahn: Archaeology – theories, methods, practice, (više izdanja)
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dincauze, D., Environmental Archaeology, Cambridge, 2000. 2. Gosden, C., Anthropology & Archaeology, London, 1999. 3. Leute, U., Archaeometry, New York, 1987. 4. Orton, C., Sampling in Archaeology, Cambridge, 2001. 5. Roskams, S., Excavation, Cambridge, 2001
<p>Napomene</p>	<p>Terenska nastava se obavlja na arheološkim lokalitetima u BiH na kojima se provode arheološka iskopavanja. Ukoliko nije moguće organizirati terensku nastavu, ista će se obavljati na fakultetu.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

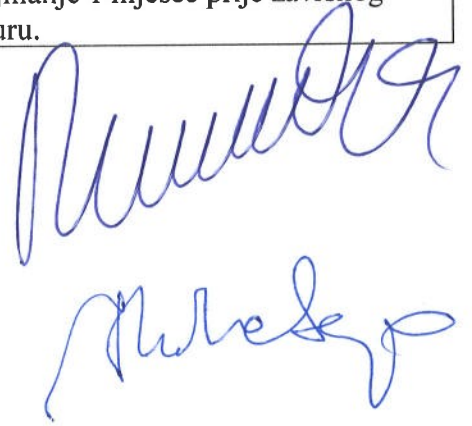
SYLLABUS

Odsjek	Historiju / katedra za arheologiju					
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Antičke svjetiljke na tlu Bosne i Hercegovine					
Šifra/kod	FILARH 234	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	2	
Ciklus studija	I CIKLUS	Semestar	LJETNI	Ak. godina	2021/2022.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik					
Nastavnik	Ime i prezime	Adnan Busuladžić		Termin konsultacija	Ponedjak 9 – 11h Srijeda od 9 – 12h	
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 135 E-mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 - 158				
Saradnik	Ime i prezime	NEMA			Termin konsultacija	NEMA
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: NEMA Telefon:				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0;		vježbe 0			
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ljudi su od najstarijih vremena pokušavali osmisliti i olakšati način života. Posebno duga i neizvjesna je bila noć, kada je nedostatak osvjetljenja u znatnoj mjeri limitirao ljudsku aktivnosti. Zbog toga su ljudske zajednice koristile različite metode osvjetljavanja. Među njima u antičko doba je proizišao i novi izum, lampica – lucerna. Ove svjetiljke su vremenom se razvile kao predmet široke upotrebe.					
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznati se sa ovom vrstom keramičkog materijala. Antičke svjetiljke imaju više različitih tipova, što je ovisilo o periodu i području kojemu su pripadale.					
Ishodi učenja	Na prostoru današnje Bosne i Hercegovine u različitim muzejskim zbirkama pohranjeno je oko 350 svjetiljki. Ovi predmeti su razmjerno čest nalaz na arheološkim lokalitetima u Bosni i Hercegovini. Zbog toga je proučavanje ove vrste pokretnog materijala iznimno važno za osposobljavanje i podizanje kompetetivnosti studenata arheologije, koji će se susretati sa ovom vrstom materijala u muzejskoj praksi.					

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta: Antičke svjetiljke na tlu Bosne i Hercegovine	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod, pojam i pojava svjetiljki
2.	Historijat istraživanja, pregled najvažnijih radova koji obrađuju ovu problematiku, te stanje istraženosti na prostoru Bosne i Hercegovine
3.	Podjela svjetiljki Grčke svjetiljke
4.	Rimske svjetiljke sa ukrasom Svjetiljke uglata nosa sa volutama Svjetiljke oblo završena nosa sa volutama
5.	Svjetiljke sa ramenim volutama i ukrasnom drškom Svjetiljke kratka zaobljena nosa
6.	Okruglo – ovalne svjetiljke prema disku trapezasto ili ravno završena nosa „Maloazijski“ tip svjetiljki
7.	Kruškolike svjetiljke Duguljasto-ovalne i kruškoliko ovalne svjetiljke
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Firma svjetiljke
10.	Atipične svjetiljke Vrste ukrasa na svjetiljkama
11.	Svjetiljke bez ukrasa Oblik tignja
12.	Oblik zdjelice ili šoljice Figuralne svjetiljke
13.	Metalne svjetiljke Bronzane svjetiljke
14.	Kalupi za svjetiljke i načini izrade
15.	Opća razmatranja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Kombiniranje predavanja uz video prezentaciju raznovrsnog materijala i vizuelnog upoznavanja sa pronađenim i u muzejskim ustanovama pohranjenim materijalom.																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 589 1417 1279"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva polusemestralna provjera znanja	45	45	2.	Aktivnosti	5	5	3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50	4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	45	45																																		
2.	Aktivnosti	5	5																																		
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adnan Busuladžić „Antičke svjetiljke u Bosni i Hercegovini“. Sarajevo, 2007. 2. B. Vikić – Belančić „Antičke svjetiljke u Arheološkom muzeju u Zagrebu“. Zagreb, 1975 i 1976.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D. Ivanyi „Die pannonischen Lampen“. Budapest, 1935. 2. S. Loeschcke „Lampen aus Vindonissa“. Zürich, 1919. 3. B. Jelčić „Bronzani žišci u Narodnom muzeju“. U: Zbornik Narodnog muzeja II, Beograd, 1959, 73-82.
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Predmetni nastavnik obezbjeđuje literaturu.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS - ljetni

Odsjek	Historiju/katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheologija antičke Bosne i Hercegovine				
Šifra/kod	FILARH 213	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 135 E- mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-158	Termin konsultacija	Srijeda 12-15 sati	
Saradnik	Ime i prezime	Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 137 E-mail: edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ; 2 seminar; 0 vježbe 2 druga studijska grupa predavanja 2, seminar 0, vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Prostor današnje Bosne i Hercegovine u najvećem dijelu je pripadao rimskoj provinciji Ilirik, odnosno provinciji Dalmaciji. Sjeverni dio Bosne i Hercegovine, širi pojas rijeke Save od Semberije do Bosanske Gradiške je ulazio u sastav rimske provincije Panonije. U toku gotovo dva stoljeća, Rimljani su vršili permanentni pritisak i osvajačke aktivnosti kako bi zauzeli prostor Balkana. Nakon neutralizacije Batonovog ustanka 9. Godine nove ere, područje današnje Bosne i Hercegovine ulazi u sastav Rimskog carstva. U tom kulturno-civilizacijskom i političkom krugu ostaje gotovo šest stoljeća kada na historijsku pozornicu nastupaju drugi narodi poput Avara, Slavena Huna, Gota i drugih. U pola milenija egzistiranja Rimskog carstva na ovom području veliki dio zemlje je romaniziran. Ovu tvrdnju dokazuje znatan broj lokaliteta, objekata, seoskih i urbanih naselja, rudarsko-administrativnih centara, rimskih komunikacija, vojnih objekata, utvrda, logora, mauzoleja, hramova, foruma, i drugih građevinskih zdanja. Pored njih konstatiran je viliki broj predmeta svakodnevne upotrebe,</p>				

	nakita, keramičkih posuda, numizmatike, oružja, ostataka kultova, religije, staklenih i metalnih posuda, urni, nekropola, grobnica, medicinskih instrumenata, tragova pozorišnih aktivnosti i drugih arheoloških artefakata.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa domaćom kulturno-historijskom baštinom iz perioda rimske vladavine na području današnje Bosne i Hercegovine.
Ishodi učenja	Kako će studenti – budući arheolozi u najvećem procentu radeći u specijaliziranim muzejskim ustanovama ili službama zaštite se susretati sa domaćim pokretnim materijalom i rimskim objektima ishod učenja se primarno odnosi na njihovo osposobljavanje i sticanje kompetencija koji će učiniti da na stručan način mogu pravodobno i adekvatno tretirati arheološke artefakte i lokalitete na koji se nađe.

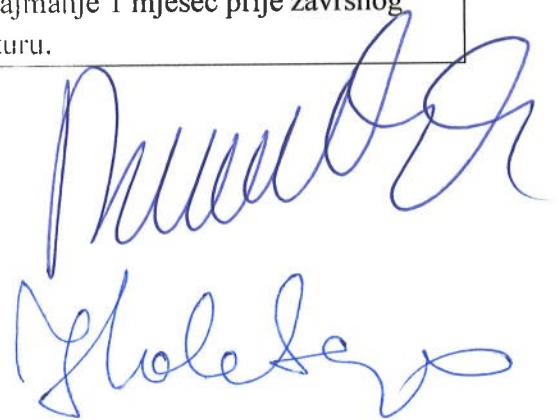
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta:	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uspostava rimske vlasti na prostoru današnje Bosne i Hercegovine Historijat istraživanja antičkog doba na tlu Bosne i Hercegovine dolabela
2.	Rimska vojska, vojni objekti i vojni pokretni materijal na tlu Bosne i Hercegovine
3.	Rimska seoska naselja na tlu Bosne i Hercegovine
4.	Rimska urbana naselja na tlu Bosne i Hercegovine
5.	Ostaci antičke arhitekture na tlu BiH Terme, hospiciji, hramovi, forumi, radionice
6.	Rimske vile u BiH I
7.	Rimske vile u BiH I
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Antička privreda na tlu BiH I (trgovina, rudarstvo)
10.	Antička privreda na tlu BiH II (metalurgija, poljoprivreda, stočarstvo, zanatstvo)
11.	Antički nakit na tlu Bosne i Hercegovine
12.	Rimske fibule na tlu Bosne i Hercegovine

13.	Rimsko staklo, keramika i varia na tlu BiH
14.	Načini ukopa i sepulkralni spomenici u rimsko doba na tlu BiH
15.	Religijske prilike u rimsko doba na tlu BiH
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. I II. Ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																					
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>aktivnosti</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva polusemestralna provjera znanja	45	45	2.	aktivnosti	5	5	3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50	4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																	
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	45	45																																		
2.	aktivnosti	5	5																																		
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 																																				

	<p>Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusestrialnog i završnog ispita.</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ivo Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i>, Sarajevo 1988. 2. Ivo Bojanovski, <i>Dolabelin sistem cesta u rimskoj provinciji Dalmaciji</i>, Sarajevo 1974. 3. Ante Škegro, <i>Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije</i>, Zagreb 1999. 4. Adnan Busuladžić, <i>Morfologija antičkih fibula iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine</i>, sarajevo 2010. 5. Adnan Busuladžić, <i>Rimske vile u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 2011. 6. Veljko Paškvalin, <i>Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 2012. 7. Adnan Busuladžić, <i>Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 2015. 8. Enver Imamović, <i>Antički kulturni i votivni spomenici s područja Bosne i Hercegovine</i>, sarajevo 1977. 9. Esad Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960. 10. Esad Pašalić, <i>Sabrano djelo</i>, Sarajevo 1975.

	<p>11. Enver Imamović, <i>Srebrenica i okolica u rimsko doba</i>, ČGT 17, Tuzla, 2002, 1-31</p> <p>1. Irma Čremošnik, <i>Nošnja na rimskim spomenicima u Bosni i Hercegovini</i>, GZM, Sarajevo, 1963, 117-121</p> <p>2. Adnan Busuladžić, <i>Rimski medicinski, veterinarski i farmaceutski instrumenti, kozmetička i ženska lična oprema iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine</i>, Godišnjak CBI, Sarajevo, 2015, 169-233</p> <p>3. Salmedin Mesihović, <i>Dolabelino doba</i>, Godišnjak CBI, Sarajevo 2010, 99-123</p> <p>4. Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1988.</p>
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Predmetni nastavnik obezbjeđuje literaturu.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Biblijska arheologija				
Šifra/kod	FILARH 570	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	Broj ECTS kredita: 4 Druga studijska grupa ECTS 1
Ciklus studija	I drugi	Semestar	ljetni	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Adnan busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 135 E- mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 sata seminar: vježbe: 1 sat				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmetom će se dobiti neophodne informacije u vezi civilizacije i društva, te svih okolnosti koje su prethodile pojavi kršćanstva. Navedenim znanjima studenti će moći pravilno interpretirati pojavu i širenje kršćanstva diljem tadašnjeg poznatog svijeta. Student može primijeniti znanje osnovne metode, kritičko razumijevanje, vještine i aplikativna istraživanja. Nakon završetka studija budući arheolozi će moći pravilno analizirati pojave				

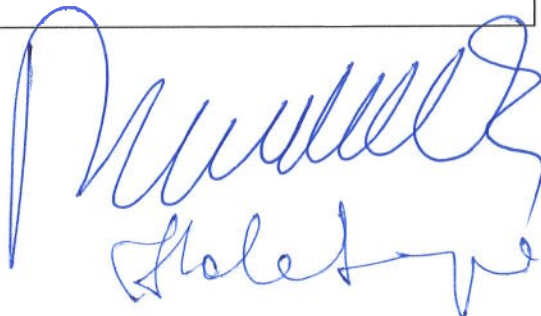
	vezane za kršćanstvo na tlu današnje Bosne i Hercegovine šire, te stavljati u kontekst pojavu prvih kršćana na tlu Bosne i Hercegovine, ikonografiju i materijalnu kulturu uz ispravno razumjevanje kulture koja je prethodila kršćanstvu. Student stiče sposobnost da tumači podatke, može donijeti sudove o naučnim piranjima, može izgraditi vještinu neophodnu za nastavak studija i temelj za buduće samousmjeravanje.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je sagledati historijski proces i tragove materijalne kulture koja je prethodila pojavi kršćanstva. Stanje na Bliskom Istoku, Palestina, najstarije jevrejske zajednice, te najznačajniji lokaliteti i objekti iz predkršćanskog razdoblja na području Bliskog Istoka.
Ishodi učenja	Ishodi učenja i stečene kompetencije se primarno odnose na osposobljavanje i pravilnu komparaciju, te kontekstualizaciju dubljih procesa koji su se neraskidivo odnosili na širi region. Student ima sposobnost integriranja znanja, uspješno savladavanje složenih stručnih i naučnih problema, na osnovu nepotpunih informacija može formirati sud o problemu, može svoje zaključke prenositi drugima. Može autonomno raditi.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Fenomen Biblije i najstarije predaje (stvaranje svijeta, izgon Adama i Eve iz raja, Potop, narodi i jezici, biblijski jezici)
2.	Mesopotoamija, patrijarsi, Egipat, Josif, Mojsije, Pomor, Izlazak, Zakon, Skinija, Zajordanija, Jerihon i Gaj, Hanan
3.	12 izraelskih plemena, sudije, Filisteji, jevrejska monarhija, David, Solomon
4.	Jerusalim, urbanistički plan, objekti, hramovi, historija, pad, oslobođenje
5.	Susjedi Izraela i Judeje, izraelski vladari, proroci, Asirija
6.	Vladari Judeje i judejsko društvo
7.	Jezekija i Sanherib, Manasija i Ninva
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Babilon, pad Babilona i Kirov dekret
10.	Danilo i Navuhodonostor
11.	Obnova hrama, Kserks i Jesitra Jezdra i Nemija

12.	Aleksandar Veliki i helenizam
13.	Ptolomeji i Seleukidi, Antioh Epifan i makavejski ratovi
14.	Jevreji u Egiptu i u razdoblju II i I stoljeća stare ere
15.	Dolazak Rimljana, Irod Veliki, obnova hrama, amuleti i spisi, rođenje Isusa i njegova služba, Jerusalem u doba novog zavjeta
16.	Priprema za ispit
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi kroz predavanje i video prezentaciju objekata, materijala, karata, pokretnih predmeta i ulomaka arhitekture.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="478 1305 1444 1630"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)</td> <td>60</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja formira se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva polusemestralna provjera znanja	35	35	2.	Aktivnosti	5	5	3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	60	60	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	35	35																										
2.	Aktivnosti	5	5																										
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	60	60																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

Skala ocjenjivanja	
Literatura	Obavezna: 1. Pol Lorens Biblijski atlas 2. Simon Dubon "Kratka historija jevrejskog naroda" skripta do str 50.
	Dopunska: Biblija . Stari zavjet, Maškin Istorija Starog Rima
Napomene	

 M. M. M. M. M.
 H. H. H. H. H.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek historiju/Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove etnologije				
Šifra/kod	FIL ARH 333	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/22.
Preuvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet:135	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa postankom i razvojem etnologije kao zasebne znanosti te sa različitim teorijama u etnologiji i njihovim glavnim predstavnicima. S obzirom da je namijenjen studentima arheologije, kolegij je koncipiran iz tri cjeline: <ol style="list-style-type: none"> 1. Postanak i razvoj etnologije; 2. Klasici etnološke nauke i njihove teoretske postavke; 3. Etnološki rad u BiH. 				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje osnovnih znanja kako iz opće tako i iz nacionalne etnologije, uočavanje srodnosti između etnologije i drugih, njoj bliskih znanosti, a posebno arheologije.				
Ishodi učenja	Po okončanju ovog kolegija studenti će: <ul style="list-style-type: none"> - Steći uvid u specifičnosti etnološke nauke i njen historijski razvoj, - Usvojiti znanja o najznačajnijim školama u etnologiji i njihovim predstavnicima, 				

- Ovladati etnološkom terminologijom,
- Znanja stečena znati iskoristiti u svom bazičnom studiju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upozvanje studenata sa predmetom i načinima izvođenja nastave te obaveznom i preporučenom literaturom.
2.	Razvojni put etnologije – od prvih spomena do jasnog definiranja. Terminološke nedoumice. Ciljevi i zadaci etnologije. (Bauzinger, Poarije, Čapo-Žmegač) Vježbe: Odabir tema za časove vježbi i tema za seminarske radove
3.	I. TEORIJE I ŠKOLE U ETNOLOGIJI I NJIHOVI GLAVNI PREDSTAVNICI 1. Evolucionistička teorija (Bastian, Morgan, Tylor, Frazer) (Barnard, Moor, Bošković) Vježbe: Tylor, Primitivna kultura – analiza odabranih dijelova
4.	2. Od evolucionizma ka difuzionizmu (Rivers, Boas). Difuzionizam i njegovi glavni predstavnici (Frobenius, Grebner, Schmidt) (Bošković, Moor, Poarije) Vježbe: Frazer, Zlatna grana (odabrani dijelovi – diskusija)
5.	3. Funkcionalizam (Malinowski, Redclife-Brown) (Moor, Bošković) Vježbe: Malinowski, Argonauti zapadnog Pacifika – diskusija
6.	4. Strukturalizam Levi-Straussa (Moor) Vježbe: Levi- Strauss, Tužni tropi – diskusija
7.	5. Osnovni pravci u savremenoj etnologiji (Bošković) Vježbe: Abeles, Antropologija globalizacije (analiza odabranih poglavlja)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	II. OPĆA ETNOLOGIJA 1. Osnovne odlike i kratak pregled (sporazumijevanje; društvena organizacija; običaji; vjerovanja) (Bajraktarović, Vlahović, Belaj) Vježbe: Posjeta Svrzinoj kući
10.	2. Postanak i razvoj ljudskog staništa; načini i oblici privređivanja; odijevanje u etnološkom kontekstu. (Bajraktarović)

	Vježbe: Razgovor na temu: kultura stanovanja nekad i sad – na primjeru Svrzine kuće
11.	3. Etnolog na terenu. Etički kodeks etnografskih istraživanja. (Potkonjak)
	Vježbe: Posjeta tradicionalnim drvorezbarima u Konjicu
12.	4. Opća vs. nacionalna etnologija (Bratanić, Belaj, Pavković)
	Vježbe: Nakon posjete Konjicu – diskusija
13.	III. ETNOLOŠKI RAD U BOSNI I HERCEGOVINI
	1. Karakteristike etnološkog rada u BiH (Palavestra, Kajmaković i Buturović, Beljkašić-Hadžidedić)
	Vježbe: Posjeta kujundžijama na Bašćaršiji
14.	2. Tradicijska matrijalna kultura BiH kao predmet etnoloških istraživanja (Beljkašić-Hadžidedić, Bugarski, Čulić, Bajić, Hadžidedić, Pavković, Popović)
	Vježbe: Etnološko-folkloristička istraživanja u Žepi- analiza odabranih priloga
15.	3. Tradicijska duhovna kultura BiH u etnološkom obzorju (Kajmaković, Fabijanić, Kulišić, Petrić, Palavestra, Buturović, Softić)
	Vježbe: Softić, Obećani čas. Običaji bosanskohercegovačkih muslimana vezani za smrt – analiza odabranih poglavlja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se realizira kroz predavanja i aktivno uključivanje studenata kroz prezentacije i diskusije.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo nastavi	10	10%
2.	Aktivnost tokom nastave	10	10%
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%
4.	Završna provjera znanja	30	30%
4.	Seminarski rad	20	20%
Ukupno: 100		bodova	100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovnom prisutnošću predavanjima;
- Aktivnim učešćem u diskusijama u toku nastave;
- Položenim polusemestralnim ispitom;
- Položenim završnim pisemenim ispitom.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H. Bauzinger, Etnologija. Od proučavanja starine do kulturologije. Beograd, 1999. 2. Ž. Poarije, Istorija etnologije. Beograd, 1999. 3. B. Bratanić, Regionalna ili nacionalna i opća etnologija. Slovenski etnograf X, Ljubljana, 1957, str.7-18. 4. V. Belaj, Plaidoyer za etnologiju kao historijsku znanost o etničkim skupinama. Studia ethnologica 1. Zagreb,1989, str. 9-17. 5. M. Bajraktarović, Osnovi opšte etnologije. Beograd, 1977. 6. J.D. Moor, Uvod u antropologiju. Teorije i teoretičari kulture. Zagreb, 2002. 7. N. Hadžidedić, Etnografski pregled Bosne i Hercegovine. Sarajevo, 1997. 8. Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja BiH, Sarajevo, 1988.
Napomene	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Potkonjak, Teren za etnologue početnike. Zagreb, 2014. 2. Glasnik Zemaljskog muzeja BiH (odgovarajuća godišta i prilozi) 3. Lj. Beljkašić-Hadžidedić, Razvojne tendencije u etnologiji u SR Bosni i Hercegovini. Pregled. Sarajevo, juli-august 1984, god. LXXIV, br.7- 8, str. 867-875.

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Fizička antropologija				
Šifra/kod	FIL ARH 337	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	ECTS 3; druga studijska grupa ECTS 2
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Nermin Sarajlić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1 druga studijska grupa – predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studentima arheologije potrebno je poznavanje osnova arheološke antropologije, kao dijela antropološke nauke, s obzirom na to da se u arheološkim strazivanjima često nailazi i na osteološke, odnosno ljudske ostatke. S tim u vezi potrebno je da studenti upoznaju osnove antropologije kako bi znali razlikovati ljudske od životinjskih kostiju. Studenti će također biti upoznati s metodama koje se koriste za razlikovanje postmortalnih i antemortalnih povreda i za razlikovanje arheoloških i suvremenih ljudskih ostataka.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s najsuvremenijim metodama koje se koriste za rekonstrukciju osobina i načina života arheoloških populacija. Odgovarajuće analize studentima daju predstavu o populacijskoj strukturi, o mortalitetu, demografskim različitostima, o zdravstvenoj slici određene populacije itd. Ovako obučeni student bit će osposobljen da se zna odrediti prema iskopanom skeletu ili njegovim dijelovima (spol, bolesti, status, uzrok smrti i sl.).				
Ishodi učenja	Student će moći: <ul style="list-style-type: none"> – moći identifikovati pojedinačne ljudske kosti – znati razlikovati ljudske od životinjskih kosti – moći razlikovati oštećenja na kostima nastala prije od onih nastalih nakon smrti – moći razlikovati suvremene od arheoloških ljudskih ostataka – znati da odredi spol i relativnu starost individue na osnovu skeletnih ostataka 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u fizičku antropologiju
2.	Ljudski skelet: osnovni podaci
3.	Ljudski ostaci u arheološkom kontekstu
4.	Kosti glave
5.	Kosti udova i razlikovanje lijeve i desne strane skeleta
6.	Kosti trupa
7.	Razlikovanje ljudskih od životinjskih ostataka
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Razlikovanje perimortalnih od antemortalnih i postmortalnih ozljeda
10.	Brzina skeletonizacije i raspada kosti, promjena boje na kostima i spaljivanje kostiju
11.	Određivanje spola na osnovu skeletnih ostataka
12.	Određivanje životne dobi na osnovu skeletnih ostataka
13.	Razlikovanje arheoloških od forenzičkih nalaza
14.	Patološke promjene na kostima
15.	Stručna ekskurzija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. <p>Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 663 1407 878"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost tokom nastavnog procesa</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10	2.	Parcijalna provjera znanja	40	40	3.	Završna provjera znanja	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10																		
2.	Parcijalna provjera znanja	40	40																		
3.	Završna provjera znanja	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Haviland, W., Kulturna antropologija, Naklada Slap, Zagreb, 2004. 2. Moore, J., Uvod u antropologiju, Zagreb, 2002. 3. Šlaus M., Bioarheologija, Škoska knjiga, Zagreb, 2006. 																				

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Šlaus, M., Sudska antropologija, u: Zečević i suradnici, Sudska medicina i deontologija, Medicinska naklada, Zagreb, 2002.</p>
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.</p>

Handwritten signature in blue ink, appearing to read "M. Šlaus".

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u arheologiju 2				
Šifra/kod	FIL ARH 133	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	ECTS 6; Arheologija i druga studijska grupa ECTS 2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Uvod u arheologiju 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr.Adnan Kaljanac			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: adnan.kaljanac@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	as. Elma Abaspahić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: elma.hantalasevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1 druga studijska grupa – predavanja 2; seminar 0; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet daje pregled historijskog razvoja arheologije kao znanstvene discipline na prostoru Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja. Predmet daje pregled o najranijim poznatim počecima razvoja arheologije na prostoru Bosne i Hercegovine i okruženja, od vremena prvih putopisaca i antikvara, do prve uspostave znanstvenog pristupa od vremena osnivanja institucije Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Predmet nadalje pruža pregled razvoja znanstvene arheologije na prostoru Bosne i Hercegovine i okruženja kroz XX stoljeće i razvoj arheološkog diskursa na tim prostorima kroz ovaj period.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da studenta upozna s glavnim procesima kulturnohistorijskog razvoja i razvoja ljudskog društva od prehistorije do srednjeg vijeka, da student pravilno shvati pojam arheologije kao nauke, čime se ona bavi, kojim metodama te kako je tekao historijski razvoj različitih metodoloških pristupa i kako su isti utjecali na formiranje moderne arheologije kao samostalne znanosti.				
Ishodi učenja	Znanje: - Student će usvojiti osnovno znanje o arheologiji i značajnim arheolozima Bosne i Hercegovine kao i njihovom utjecaju u nauci, te će uz podršku odgovarajućih resursa biti sposoban za analiziranje,				

	<p>sintetiziranje i vrednovanje informacija o problematici na datu temu.</p> <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za sticanje novog znanja o problematici arheologije Bosne i Hercegovine. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa - Student će moći opisati historijat arheologije kao nauke na području bivše Jugoslavije - Student će moći nabrojati i opisati osnovne karakteristike arheoloških istraživanja prahistorijskih, antičkih i srednjovjekovnih lokaliteta sa područja Bosne i Hercegovine
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pregled i upoznavanje sa razvojnim fazama i metodološkim školama bosanskohercegovačke arheologije.
2.	Najranija svjedočanstva putopisaca o arheološkom djelovanju u Bosni i Hercegovini.
3.	Antikvarizam na prostoru Bosne i Hercegovine tokom XIX stoljeća.
4.	Počeci znanstvene arheologije na prostoru Bosne i Hercegovine.
5.	Arheologija Bosne i Hercegovine u okvirima Osmanskog carstva.
6.	Osnivanje Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine i začeci organiziranih arheoloških istraživanja na prostoru Bosne i Hercegovine.
7.	Arheolozi XIX stoljeća u Bosni i Hercegovini i Kongres evropskih antropologa i arheologa u Sarajevu 1894. godine.
8.	Provjera znanja studenata (u učionici ili online)
9.	Arheologija Bosne i Hercegovine između dva Svjetska rata.
10.	Bosanskohercegovačka arheologija u okvirima nekadašnje Jugoslavije.
11.	Odnos bosanskohercegovačke arheologije prema ilirskom pitanju u okvirima Jugoslavije.
12.	Osnivanje Centra za balkanološka ispitivanja i znanstveni skupovi tokom druge

	polovine XX stoljeća.
13.	Pregled najznačajnijih arheoloških istraživanja na prostoru Bosne i Hercegovine.
14.	Razvoj bosanskohercegovačke arheologije u periodu nakon raspada bivše Jugoslavije.
15.	Pregled arheoloških kultura na prostoru današnje Bosne i Hercegovine.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente (u učionici ili online)
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl. 																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost tokom nastavnog procesa</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Izrada eseja na zadanu temu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Parcijalna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10	2.	Izrada eseja na zadanu temu	10	10	3.	Parcijalna provjera znanja	40	40	4.	Završna provjera znanja	40	40	Ukupno: 100 bodova			100 %
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10																						
2.	Izrada eseja na zadanu temu	10	10																						
3.	Parcijalna provjera znanja	40	40																						
4.	Završna provjera znanja	40	40																						
Ukupno: 100 bodova			100 %																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada eseja na zadanu temu: Pisanje eseja o temama vezanim za materiju koja se obrađuje tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Balme, J. (Ed.), Pateron, A. (Ed.), <i>Archaeology in Practice, A Student Guide to Archaeological Analyses</i>, Oxford, 2006. 2. Bradley R., <i>The Past in Prehistoric Societies</i>, Routledge, New York 2009. 3. Čović, B., <i>Od Butmira do Ilira</i>, Sarajevo, 1976. 4. Diaz-Andreu, M., <i>A World History of Nineteenth-Century Archaeology, Nationalism, Colonialism, and the Past</i>, Oxford, 2007. 5. Dyson, S. L., <i>In Pursuit of Ancient Pasts, A History of Classical Archaeology in the Nineteenth and Twentieth Centuries</i>, New Haven & London, 2006. 6. Grin, K., <i>Uvod u arheologiju</i>, Beograd, 2003. 7. Sklenar, K., <i>Archaeology in Central Europe: the First 500 Years</i>, New York, 1983. 8. Težak-Gregl, T., <i>Uvod u prapovijesnu arheologiju</i>, Zagreb, 2011. 9. Kaljanac Adnan, <i>Historija arheologije - u potrazi za prošlošću</i>, Sarajevo, 2015. 10. Novaković Predrag, <i>Historija arheologije u novim zemljama Jugoistočne Evrope</i>, Sarajevo, 2014. <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fahlander, F. (Ed.), Oestigaard, T. (Ed.), <i>Material Culture and Other Things, Post-disciplinary Studies in the 21st Century</i>, Vällingby, 2004. 2. Härke H. (Ed.), <i>Archaeology, Ideology and Society, The German Experience</i>, Frankfurt; Berlin; Bern; Bruxeles; New York; Oxford; Wien, 2002. 3. Harris, E. C., <i>Principles of Archaeological Stratigraphy</i>, London, 1989. 4. Hodder, I., Hutson, Scott, <i>Reading the Past, Current Approaches to Interpretation in Archaeology</i>, Cambridge, 2003. 5. Hodder, I., <i>Theory and Practice in Archaeology</i>, London, 2005. 6. Insoll, T., (Ed.), <i>The Archaeology of Identities</i>, New York, 2007. 7. Jones, A., <i>Archaeological Theory and Scientific Practice</i>, Cambridge, 2002. 8. Jones, S., <i>The Archaeology of Ethnicity, Constructing identities in the past and present</i>, London, 1997. 9. Klejn L. S., <i>Arheološka tipologija</i>, Ljubljana, 1988.

	<p>10. Mumford, L., Grad u historiji, Zagreb, 1988.</p> <p>11. Radcliffe Brown, A. R., Struktura i funkcija u primitivnom društvu, Beograd.</p> <p>12. Renfrew, C. (Ed.), Bahn, P. (Ed.), Archaeology, The Key Concepts, London and New York, 2005.</p> <p>13. Renfrew, C. (Ed.), Scarre, C. (Ed.), Cognition and Material Culture: The Archaeology of Symbolic Storage, Cambridge, 1998.</p> <p>14. Roberts, B. W. (Ed.), Linden, M. V. (Ed.), Investigating Archaeological Cultures, Material Culture, Variability, and Transmission, Springer New York, Dordrecht, Heidelberg, London, 2011.</p> <p>15. Shennan, S. (Ed.), Archaeological Approaches to Cultural Identity, London, 1994.</p> <p>16. Steward J. H., Teorija kulturne promene, metodologija višelinijske evolucije, Beograd, 1981.</p> <p>17. Suić, M., Antički grad na istočnom Jadranu, Zagreb, 1976</p>
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.</p>

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The largest signature on the left is highly stylized and illegible. The signature in the middle is also stylized but appears to read 'Bolešepo'. The signature on the right is smaller and appears to read 'Ildun Kipf'.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Neolit i eneolit				
Šifra/kod	FIL ARH 104	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	ECTS 6; druga studijska grupa ECTS 2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr.Adnan Kaljanac			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: adnan.kaljanac@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	viši as. Jesenko Hadžihasanović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: jesenko.hadzihasanovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2 druga studijska grupa – predavanja 2; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet donosi opći pregled neolita i eneolita kao posebnog razdoblja prehistorije, s obzirom na posebnosti u njihovom sadržaju i arheološkoj građi prema drugim prehistorijskim razdobljima. To se izlaže kroz više tematskih cjelina: pojam i sadržaj neolita i eneolita, proces neolitizacije, s periodizacijom, kronologijom i teritorijalnokulturnom podjelom; pregled neolitskih i eneolitskih kultura Bliskog istoka, egejskog područja i Evrope, s posebnim osvrtom na kulture iz podunavsko-panonske regije; otkriće metala, gdje se i kako se to odvijalo, sa svim posljedicama koje su prozišle iz tog događaja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je predmeta stjecanje općih znanja o ovom prehistorijskom razdoblju tokom kojeg je došlo do revolucionarnih promjena u načinu privređivanja, a to su obrada zemlje i uzgoj stoke kao glavne pojave. Ovo je imalo dalekosežne posljedice u životu čovjeka. Nije ništa manje značajno ni otkriće metala na kraju neolita, a koje je izvršilo daljnju revoluciju u načinu života ljudi.				

Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti osnovno znanje o prahistorijskom period neolita i eneolita, te će uz podršku odgovarajućih resursa biti sposoban za analiziranje, sintetiziranje i vrednovanje informacija o problematici na datu temu. <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za sticanje novog znanja o problematici arheologije neolita i eneolita - Student će znati prepoznati i razlikovati neolitski od eneolitskog arheološkog materijala <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa - Student će znati navesti najznačajnije neolitske i eneolitske kulture i lokalitete - Student će moći opisati značaj neolitske revolucije, kao i način širenja neolitskog paketa
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa literaturom. Opće značajke neolita; periodizacija i hronologija. Modeli neolitizacije.
2.	Pretkeramički neolit i protoneolit Bliskog istoka.
3.	Pretkeramički neolit i protoneolit egejskog bazena. Protoneolit u Evropi. Kultura Lepenskog Vira.
4.	Balkansko – anadolski kompleks rane slikane keramike. Rani neolit egejskog prostora - Sesklo kultura. Starčevački kulturni kompleks; Anzabegovo - Vršnik i Koros kultura.
5.	Rani neolit srednje Evrope – Linearnotrakasti kulturni kompleks. Srednji neolit egejskog bazena. Dimini kultura. Srednji neolit panonsko – podunavskog prostora.
6.	Kasni neolit – opće značajke. Balkansko – anadolski kulturni kompleks crnopolirane keramike - vinčanska kultura, Larissa kultura, sopotska kultura.
7.	Kasni neolit srednjeevropskog i panonsko – podunavskog prostora. Lendelski kulturni kompleks.
8.	Provjera znanja studenata (u učionici ili online)
9.	Opće značajke eneolita. Teorije o prostoru nastanka eneolita. Hronologija. Problem periodizacije eneolita. Problem eneolita egejskog prostora.
10.	Metalurgija ranog eneolita. Rani eneolit Karpatskog bazena. Tiszapolgar i Bodrogresztur kompleks. Boleraz i Černavoda kulturni kompleks.

11.	Rani eneolit Bugarske; Marica, Gradešnica, Poljanica i Sava kulture. Rani eneolit panonsko – podunavskog prostora. Lasinjska kultura.
12.	Metalurgija razvijenog eneolita. Razvijeni eneolit istočnog Balkana i crnomorskog područja. Kulture Karanovo VI-Kodžadermen-Gumelnița; Krivodol-Salcuța-Bubanj; Varna.
13.	Metalurgija kasnog eneolitika. Pojava ostava kasnog eneolitika.
14.	Kasni eneolitik panonsko – podunavskog prostora i Srednje Evrope. Badenski kulturni kompleks. Kostolačka kultura. Kočofeni kultura.
15.	Vučedolski kulturni kompleks, nastanak, geneza, razvoj, keramička proizvodnja, metalurška djelatnost. Kulturni tipovi vučedolskog kulturnog kompleksa.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu (u učionici ili online)
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10
	2.	Parcijalna provjera znanja	40	40
	3.	Završna provjera znanja	50	50
Ukupno: 100 bodova			100%	
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra 			
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>			
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dimitrijević, S., Majnarić-Pandžić, N., Težak-Gregl, T., Prapovijest, Zagreb, 1998. 2. Durman, A., Metalurgija vučedolskog kulturnog kompleksa, Opuscula archaeologica 8, Zagreb, 1983. 3. Garašanin, M., Praistorija Srbije, I, II, Beograd, 19736. 4. Jovanović, B., Metalurgija eneolitskog perioda Jugoslavije, Beograd, 1971. 5. Praistorija jugoslavenskih zemalja, knjiga II i III, Sarajevo, 1979. 6. Težak – Gregl, T., Uvod u prapovijesnu arheologiju, Zagreb, 2011 7. Perles, C., The Early Neolithic in Greece, Cambridge, 2001 8. Grupa autora, Darovi Zemlje neolitik između Save, Drave i Dunava 			

	<p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Srejović, D., Lepenski vir, Beograd, 1969. 2. Vasić, M., Praistorijska Vinča, knjiga I, Beograd, 1932. 3. Vasić, M., Praistorijska Vinča, knjiga II, Beograd, 1936. 4. Vasić, M., Praistorijska Vinča, knjiga III, Beograd, 1936. 5. Vasić, M., Praistorijska Vinča, knjiga IV, Beograd, 1936. 6. Draga Arandjelović-Garašanin, Starčevačka kultura, Ljubljana, 1954. 7. Tasić, N., Badenski i vučedolski kulturni kompleks u Jugoslaviji, Beograd, 1967. 8. The Cambridge Ancient History, I/1, Prolegomena and Prehistory, Cambridge, 1998. (Anatolia before c. 4000 B.C.; str. 304–326). 9. Batović, Š., Stariji neolit u Dalmaciji, Zadar, 1966.
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metalno doba				
Šifra/kod	FIL ARH 107	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	ECTS 6; druga studijska grupa ECTS 3
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr.Adnan Kaljanac			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: adnan.kaljanac@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	viši as. Jesenko Hadžihasanović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: jesenko.hadzihasanovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3; seminar 0; vježbe 3 druga studijska grupa – predavanja 2; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Otkriće bronce i njen značaj u daljnjem razvoju materijalne kulture čovjeka. Brončanodobne kulture i njihova žarišta. Odnos Istoka i Egeje sa Evropom u razdoblju bronce. Odnos brončanodobnih regija u Evropi: Italija, Balkanski poluotok, Balkan, Podunavlje itd. Oblikovanje etničkih skupina (Kelti, Grci, Italici), društvena stratifikacija – stalež ratnika, njihova oprema – naoružanje (konj, kola), rat, posljedice migracija početkom II milenija p.n.e., kulturne i etničke promjene: integracije, homogenizacije, osebujni oblici razmjene robe i ideja između Sredozemlja/Egeje i Podunavlja, uloga istočnog Sredozemlja u oblikovanju evropskog brončanog doba (Mikena i dr.). Otkriće željeza i njegove posljedice. Prve metalurgije u Evropi. Starije željezno doba – halštat. Halštatske kulture u Evropi. Umjetnost i duhovna kultura starijeg željeznog doba. Etnička slika Evrope u halštatsko doba. Mlađe željezno doba – La Tène. Opća obilježja latenskog doba. Izrada nakita, naselja i nekropole, duhovna kultura u latensko doba, etnička slika Evrope u latensko doba. Seoba Kelta i njene posljedice.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studenta sa stvaranjem brončanodobnih i željeznodobnih kultura Evrope, posebno sa područjem koje su naseljavale populacije iz kojih nastaju historijski Germani, Grci, Kelti i Rimljani. Definirati kulturni razvoj brončanog i željeznog doba Evrope te				

	<p>upoznati studente sa osnovnim segmentima materijalne kulture evropskih perioda bronce, halštata i La Tène. Definiiranje kulturnih promjena od početka brončanog doba do otkrića željeza. Razvoj metalurgije i tehnike obrade metala kroz periode brončanog i željeznog doba. Kontakti i interakcija kontinentalnog područja sa egejskim kulturama II i I milenija p.n.e. te posljedice tih veza.</p>
Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti osnovno znanje o periodima brončanog i željeznog doba te će uz podršku odgovarajućih resursa biti sposoban za analiziranje, sintetiziranje i vrednovanje informacija o problematici na datu temu. - Student će biti upoznat sa najvažnijim kulturnim pojavama metalnog doba na području Evrope i Bliskog Istoka - znati osnovni tok razvoja metalurgije brončanog i željeznog doba Evrope <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za sticanje novog znanja o problematici metalnog doba - moći opisati osnovne karakteristike brončanog i željeznog doba <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa - Student će znati opisati različite teorije porijekla metalnodobnih populacija Evrope - moći će opisati osnovne karakteristike duhovne i sepulkralne kulture brončanog i željeznog doba na području Evrope

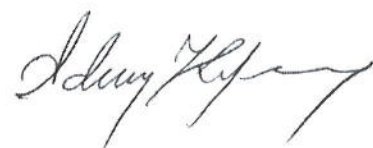
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje sa prahistorijskom geografijom Evrope i eneolitskim kulturama pred početak brončanog doba.
2.	Otkriće bronce i pojava metalurgije, značaj za dalji razvoj materijalne kulture čovjeka.
3.	Sirovine i rudni resursi brončanog doba na prostoru Evrope .
4.	Upoznavanje sa brončanodobnim metalima i njihovim osnovnim karakteristikama.
5.	Metalurški procesi brončanog doba.
6.	Obrada bakra, kositra i bronce.
7.	Brončano doba na prostoru Egeje.
8.	Provjera znanja studenata (u učionici ili online)

9.	Otkriće željeza; prva pojava metalurgije željeza u Evropi i njihove posljedice.
10.	Mlađe željezno doba – La Tene. Opće značajke La Tene – a i periodizacija. Najznačajniji arheološki materijal La Tene – a.
11.	Hochdorf, Grauballe, Manching, Vix, Heuneburg, Kleinklein.
12.	Danebury, Maiden Castle.
13.	Kelti i Cezar. Kelti i Velika Britanija.
14.	Kelti i Rim.
15.	Ratnici, pogrebni ritual i religija željeznog doba Evrope.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu (u učionici ili online)
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl. •
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" data-bbox="491 331 1426 533"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost tokom nastavnog procesa</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="491 568 1426 629">Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul data-bbox="539 640 1426 987" style="list-style-type: none"> • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10	2.	Parcijalna provjera znanja	40	40	3.	Završna provjera znanja	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10																		
2.	Parcijalna provjera znanja	40	40																		
3.	Završna provjera znanja	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p data-bbox="491 994 1426 1055">Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p data-bbox="491 1088 1426 1290"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. </p>																				
Literatura	<p data-bbox="491 1330 751 1359">Obavezna literatura:</p> <ol data-bbox="539 1364 1426 1671" style="list-style-type: none"> 1. Coles, J. M., Harding, A. F., The Bronze Age in Europe, London, 1979. 2. Collis, J., The Celts, Origins, Myth Inventions, Gloucestershire, 2010. 3. Collis, J., The European Iron Age, London and New York, 2003. 4. Harding, A. F., European Societies in the Bronze Age, Cambridge, 2000. 5. Pare C.F.E. (Ed.), Metals Make The World Go Round, The Supply and Circulation of Metals in Bronze Age Europe, Oxford, 2000. <p data-bbox="491 1682 735 1711">Dodatna literatura:</p> <ol data-bbox="539 1715 1426 1986" style="list-style-type: none"> 1. Cunliffe, B., The Ancient Celts, London, 1997. 2. Earle, T. (Ed.), Kristiansen, K. (Ed.), Organizing Bronze Age Societies, Cambridge, 2010. 3. Harding, A. F., „Europe and Mediterranean in the Bronze Age: cores and peripheries”, u: Trade and Exchange in Prehistoric Europe 4. Harding, A. F., The Mycenaens and Europe, London, 1984. 5. Haywood, J., The Celts, Bronze Age to New Age, Harlow, 2004. 6. Henderson, J. C., The Atlantic Iron Age, Settlement and identity in 																				

	<p>the first millennium BC, London and New York, 2007.</p> <p>7. Howard D., Bronze Age Military Equipment, South Yorkshire, 2011.</p> <p>8. Kristiansen, K., Larsson, T. B., The Rise of Bronze Age Society, Cambridge, 2005.</p> <p>9. Peroni R., „Protostoria dell Italia continentale. La penisola italiana nell eta dell bronzo e del ferro”, u: PCIA, 9, 1989.</p> <p>10. Rankin, D., Celts and the Classical World, London, 1996.</p> <p>11. Stošić J. P. (Hrsg.), Antički Grci na tlu Hrvatske, Zagreb, 2010.</p> <p>12. Winter, H. E., A History of the Celts, East Sussex, 2004.</p>
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metalno doba Bosne i Hercegovine i okruženja 2				
Šifra/kod	FIL ARH 212	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	ECTS 5; druga studijska grupa ECTS 3
Ciklus studija	I	Semestar	4.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Metalno doba Bosne i Hercegovine i okruženja 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr.Adnan Kaljanac			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: adnan.kaljanac@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	viši as. Jesenko Hadžihasanović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: jesenko.hadzihasanovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2 druga studijska grupa – predavanja 2; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet upoznaje studenta s događajima koji su uslijedili na prijelazu iz II u I milenij stare ere kada dolazi do prve pojave željeza kao novog metala u upotrebi. Intenziviranje kontakata i različitih interakcija među kulturama na lokalnom i širem nivou. Promjene u materijalnoj kulturi i različiti segmenti društvenog raslojavanja. Predmet upoznaje studenta s najznačajnijim lokalitetima željeznog doba, kneževskim grobovima i različitim aspektima materijalne i duhovne kulture željeznog doba Bosne i Hercegovine i okruženja				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studenta s procesima koji su se odrazili i na područje susjednih zemalja i današnje Bosne i Hercegovine od početka upotrebe željeza. Predmet detaljnije razrađuje problem Ilira – nosilaca metalnih kultura na širem balkanskom prostoru.				
Ishodi učenja	Znanje: -Student će biti upoznat sa najvažnijim kulturnim pojavama željeznog doba na području Bosne i Hercegovine i zapadnog				

	<p>Balkana</p> <p>-Student će znati osnovni tok razvoja metalurgije željeznog doba na zapadnom Balkanu</p> <p>Vještine:</p> <p>-Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za sticanje novog znanja o problematici željeznog doba Bosne i Hercegovine</p> <p>Kompetencije:</p> <p>-Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa</p> <p>-Student će znati opisati različite teorije porijekla željeznodobnih populacija zapadnog Balkana</p> <p>-Student će moći opisati osnovne karakteristike duhovne i sepulkralne kulture željeznog doba na području zapadnog Balkana</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanja studenata s tematikom i literaturom. Upoznavanje sa prahistorijskom geografijom Bosne i Hercegovine i okolnih zemalja, te kulturnih prilika pred početak željeznog doba.
2.	Liburnska kulturna grupa
3.	Japodska kulturna grupa
4.	Srednjodalmatinska kulturna grupa
5.	Daljska kulturna grupa
6.	Bosutska kulturna grupa
7.	Sremska kulturna grupa
8.	Provjera znanja studenata (u učionici ili online)
9.	Kulturna grupa Martijanec-Kaptol
10.	Kulturna grupa Donja Dolina – Sanski Most
11.	Glasinačka kulturna grupa željeznog doba.

12.	Srednjobosanska kulturna grupa.
13.	Kneževski grobovi željeznog doba Bosne i Hercegovine i okolnih zemalja
14.	Različiti oblici materijalne i duhovne kulture u željeznom dobu Bosne i Hercegovine i okolnih zemalja
15.	Keltski uticaji na području Bosne i Hercegovine i okolnih zemalja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu (u učionici ili online)
18.	

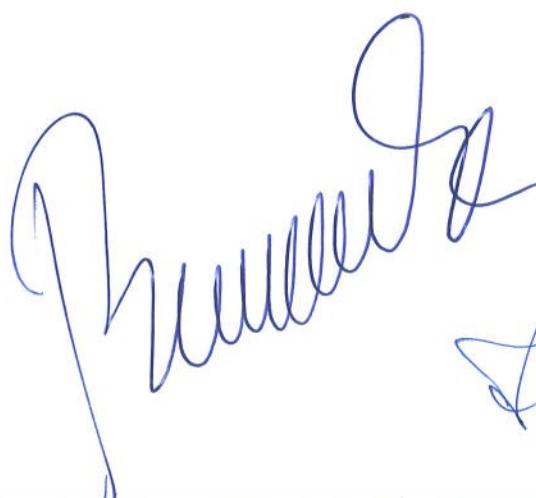
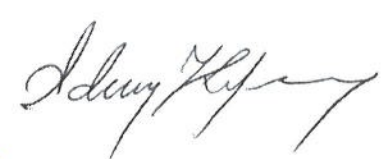
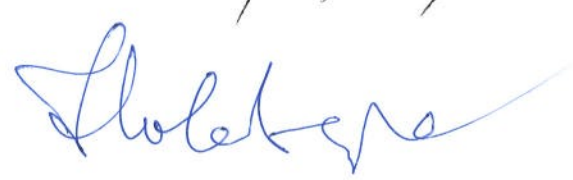
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="494 380 1420 593"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost tokom nastavnog procesa</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10	2.	Parcijalna provjera znanja	40	40	3.	Završna provjera znanja	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10																		
2.	Parcijalna provjera znanja	40	40																		
3.	Završna provjera znanja	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babić S., Poglavarstvo i polis; Starije gvozdeno doba centralnog Balkana i grčki svet, Srpska akademija nauka i umetnosti, Balkanološki institut, Posebna izdanja 81, Beograd, 2004. 2. Balen-Letunić D. (Ed.), Ratnici na razmeđu istoka i zapada, starije željezno doba u kontinentalnoj Hrvatskoj, Zagreb, 2004. 3. Benac, A., „Neki etnički problemi prehistorijskih stanovnika Bosne i Hercegovine”, u: Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s., VIII (1953). 4. Benac, A., „O učešću Ilira u egejskoj seobi”. U: Arheološki radovi i rasprave, IV-V, JAZU, Zagreb, 1967. 5. Benac, A., Čović, B., Glasinac I (1956), II (1957). 6. Čović, B. (Ed.), Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1988. 7. Ćuknić M. i Jovanović B., Ilirska kneževska nekropola u Atenici, Čačak 1966. 																				

	<p>8. Garašanin M., Praistorija Srbije, Tom II, Beograd, 1973.</p> <p>9. Lisičar P., Crna Korkira i kolonije antičkih Grka na Jadranu, Skopje, 1951.</p> <p>10. Palavestra A., Kneževski grobovi starijeg gvozdenog doba na centralnom Balkanu, Srpska Akademija Nauka i Umetnosti, Balkanološki institut, Beograd, 1984.</p> <p>11. Praistorija jugoslavenskih zemalja, knjiga V, Sarajevo, 1987.</p> <p>12. Sokolovska V., Etničkite nositelji na trebeniškata nekropola, Skopje, 1997</p> <p>Dodatna literatura:</p> <p>1. Čović, B., „Praistorijsko rudarstvo i metalurgija u Bosni i Hercegovini”. U: Godišnjak, XXII (2), Centar za balkanološka ispitivanja, Sarajevo, 1983.</p> <p>2. Čović, B., Od Butmira do Ilira, Sarajevo, 1976.</p> <p>3. Marić, Z., „Donja Dolina”, U: Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s., XIX (1964).</p> <p>4. Radimski, V., „Prehistorička sojenica kod Ripača blizu Bišća”, u: Glasnik Zemaljskog muzeja, Sarajevo, V (1893).</p> <p>5. Stošić J. P. (Hrsg.), Antički Grci na tlu Hrvatske, Zagreb, 2010.</p> <p>6. Vasić R., Kulturne grupe starijeg gvozdenog doba u Jugoslaviji, Beograd 1973.</p>
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheološka teorija				
Šifra/kod	FIL ARH 433	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	ECTS 5; druga studijska grupa ECTS 3
Ciklus studija	II	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr.Adnan Kaljanac			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: adnan.kaljanac@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	as. Elma Abaspahić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: elma.hantalasevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2 druga studijska grupa – predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet analizira razvoj arheološke misli kroz historiju arheološke znanosti. Obuhvaćene su različite arheološke paradigme od vremena renesansnih antikvara, znanstvenika XIX stoljeća i Kulturkreis arheološke škole do pojave New Archaeology početkom druge polovine XX stoljeća koja se razvila u najnoviji postprocesualni diskurs.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa različitim teorijskim diskursima i problemima interpretacije u arheološkoj znanosti.				
Ishodi učenja	Znanje: - Student će steći razumijevanje osnovnih principa teorijske arheologije, što će biti osnova za primjenu vlastitih ideja u kontekstu istraživačkog rada.				

	<ul style="list-style-type: none"> - Student će biti upoznat sa najutjecajnijim teorijskim arheolozima <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će moći primijeniti svoje znanje i razumijevanje unutar šireg konteksta teorijske arheologije - moći kritički procijeniti trenutni naučni rad u vezi teorijske arheologije i ponuditi alternativna rješenja za određene metodologije <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će moći primijeniti znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, baviti se složenim problemima i formirati sud na temelju dobivenih informacija - Student će moći jasno prenositi svoje znanje drugima - imati vještine koje omogućavaju nastavak studija fokusiran na lični naučni razvoj
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod: definicije nauke i teorije
2.	Percepcije prošlosti u antičkom svijetu
3.	Srednji vijek
4.	Humanizam i renesansa
5.	Prosvjetiteljstvo
6.	Antikvarizam i romantizam
7.	Difuzionizam
8.	Provjera znanja studenata (u učionici ili online)
9.	Kulturno-historijska arheologija
10.	Procesualna arheologija
11.	Pozitivizam i funkcionalizam
12.	Postprocesualna arheologija
13.	Arheologija u 21. stoljeću

14.	Usmeno prikazivanje rezultata naučnog rada. Odbrana rada. Odbrana teze. Kritičke primjedbe.
15.	Procjena naučnoistraživačkog rada: ocjena eseja, ocjena seminarskog ili diplomskog rada, ocjena teze.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu (u učionici ili online)
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl. 																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 1496 1404 1774"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost tokom nastavnog procesa</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada seminarskog rada na određenu temu</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10	2.	Izrada seminarskog rada na određenu temu	10	10	3.	Parcijalna provjera znanja	30	30	4.	Završna provjera znanja	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10																						
2.	Izrada seminarskog rada na određenu temu	10	10																						
3.	Parcijalna provjera znanja	30	30																						
4.	Završna provjera znanja	50	50																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	<p>procesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diaz-Andreu, M., A World History of Nineteenth –Century Archaeology, Nationalism, Colonialism and the Past, Oxford, 2007. 2. Dyson, S. I., In Pursuit of Ancient Past, A History of Classical Archaeology in the Nineteenth and Twentieth Centuries, New Haven & London, 2006. 3. Fahlander, F. (ed.), Oestigaard, T. (Ed.), Material Culture and Other Things, Post-disciplinary Studies in the 21st Century, Vällingby, 2004. 4. Geertz, C., The Interpretation of Cultures, New York, 1973. 5. Hodder, I., Hutson, Scott, Reading the Past, Current Approaches to Interpretation in Archaeology, Cambridge, 2003. 6. Hodder, I., Theory and Practice in Archaeology, London, 2005. 7. Klejn L. S., Arheološka tipologija, Ljubljana, 1988. 8. Roberts, B. W. (Ed.), Linden, M. V. (Ed.), Investigating Archaeological Cultures, Material Culture, Variability, and Transmission, Springer New York, Dordrecht, Heidelberg, London, 2011. 9. Shennan, S. (Ed.), Archaeological Approaches to Cultural Identity, London, 1994. 10. Trigger, B. G., A History of Archaeological Thought, Cambridge, 1989. <p>Dodatna i preporučena literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Insoll, T., (Ed.), The Archaeology of Identities, New York, 2007. 2. Jones, A., Archaeological Theory and Scientific Practice, Cambridge, 2002. 3. Jones, S., The Archaeology of Ethnicity, Constructing identities in the past and present, London, 1997. 4. Klejn L. S., Arheološka tipologija, Ljubljana, 1988. 5. Renfrew, C. (Ed.), Bahn, P. (Ed.), Archaeology, The Key Concepts, London and New York, 2005. 6. Renfrew, C. (Ed.), Scarre, C. (Ed.), Cognition and Material Culture:

	<p>The Archaeology of Symbolic Storage, Cambridge, 1998.</p> <p>7. Sklenar, K., Archaeology in Central Europe: the First 500 Years, New York, 1983.</p> <p>8. Steward J. H., Teorija kulturne promene, metodologija višelinjske evolucije, Beograd, 1981.</p>
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.</p>

Hološep
Iđević

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheološki praktikum 2				
Šifra/kod	FIL ARH 433	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	ECTS 4; druga studijska grupa ECTS 2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr.Adnan Kaljanac			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: adnan.kaljanac@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	as. Elma Abaspahić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: elma.hantalasevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 0; seminar 0; vježbe 2 druga studijska grupa – predavanja 0; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se sastoji iz dva dijela – teorijskog i praktičnog. U teorijskom dijelu student se upoznaje s osnovnim sadržajima arheologije kao struke, s njenim sadržajem i metodama rada, to jest kako se organiziraju terenska istraživanja i šta im prethodi. Praktični dio nastave se izvodi na terenu, muzeju ili fakultetu, s tim da studenti sa svojim profesorima učestvuju na odgovarajućim iskopavanjima na lokalitetu prethistorijskog (brončano i željezno doba) sadržaja ili rade na obradi arheološkog materijala iz navedenih perioda.				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvesti studente u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom upoznati ih s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja.
Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti osnovno znanje o arheološkim iskopavanjima i metodama arheološkog iskopavanja - znati osnove terenskog arheološkog rada - moći da prepozna u kojim situacijama je potrebno se konsultovati sa predstavnicima drugih naučnih disciplina (geolozi, doktori, metalurzi, i sl.) <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će znati osnove obrade materijala na terenu - Student će prepoznati arheološki materijal na terenu prilikom iskopavanja <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa - moći bilježiti arheološki materijal prilikom iskopavanja

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod: Osnove terenskog arheološkog istraživanja.
2.	Nastanak arheoloških nalazišta
3.	Razvoj tehnika iskopavanja
4.	Istraživanja koja prethode iskopavanju
5.	Proces iskopavanja - metode
6.	Proces iskopavanja – alat
7.	Iskopavanja sitnih i krhkih nalaza
8.	Provjera znanja studenata (u učionici ili online)
9.	Iskopavanja vodom natopljenih nalaza i grobova

10.	Zaštitna iskopavanja
11.	Prepoznavanje i bilježenje ostataka
12.	Arheološka dokumentacija - I
13.	Arheološka dokumentacija - II
14.	Arheološka fotografija
15.	Interpretacija podataka
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu (u učionici ili online)
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

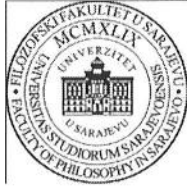
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10
	2.	Parcijalna provjera znanja	40	40
	3.	Završna provjera znanja	50	50
	Ukupno: 100 bodova			100%
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra 			
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>			
Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barker, Ph., Tehnike arheološkog iskopavanja, Katalozi i monografije 8, Split, 2000. 2. Greene, K., Archaeology, An Introduction, London, 2001. 3. Harris, E. C., Načela arheološke stratigrafije, Ljubljana, 1989. 4. Renfrew, C., Bahn, P., Archaeology (Theories, Methods and Practice), London, 2000. 5. Roskams, S., Excavation, Cambridge, 2001. 6. Srejović D., Arheološki leksikon, Beograd 1997 7. Arheološki leksikon BiH, Sarajevo 1988. <p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dincauze, D., Environmental Archaeology, Cambridge, 2000. 2. Gosden, C., Anthropology & Archaeology, London, 1999. 3. Leute, U., Archaeometry, New York, 1987. 4. Orton, C., Sampling in Archaeology, Cambridge, 2001. 			

Napomene

U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.

Predmetni nastavnik

Adnan Kijev

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheologija ranog srednjeg vijeka				
Šifra/kod	FIL ARH 270	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: Telefon:033-253-251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 ; seminar 0 ;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet upoznaje studenta s razdobljem koje je uslijedilo s krizom Rimskog carstva, što je konačno dovelo do njegovog nestanka. Posebna je pažnja posvećena sagledavanju problema etničkih struktura barbarskih plemena koja su preplavila Evropu i njihovom praćenju preko materijalne građe, posebno preko grobnih sadržaja. Najezda barbarskih plemena na prostor Ilirika. Dolazak Avara i Slavena na Balkan, njihova materijalna kultura i konačno profiliranje ranosrednjovjekovnih kulturnih i političkih zajednica.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studenta s osnovnim pojmovima iz materijalne kulture ranog srednjeg vijeka, s tipovima oružja, nakita, oruđa i graditeljstva. Također, cilj je studenta upoznati i sa arheološkom baštinom barbarskih naroda na prostorima Podunavlja, Italije i Balkanskog poluotoka. Posebna je pažnja posvećena prilikama u Bosni i Hercegovini u tom razdoblju.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti osnove materijalne kulture ranog srednjeg vijeka - Student će usvojiti osnovne metode rada u okviru arheologije ranog srednjeg vijeka - Student će se upoznati sa arheološkim materijalom srednjovjekovnog 				

	perioda
--	---------

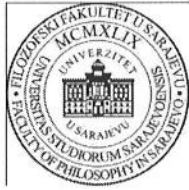
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u problematiku arheologije ranog srednjeg vijeka
2.	Velika seoba naroda
3.	Goti u Panoniji
4.	Gepidi u Panoniji
5.	Tehnike i stilovi V stoljeća
6.	Langobardi u Panoniji i Italiji
7.	Kraj merovniškog vremena
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Slavska etnogeneza u svjetlu pisanih izvora
10.	Prodor Slavena prema zapadu
11.	Prodor Slavena prema Rimskom carstvu
12.	Avari
13.	Slaveni na Balkanu
14.	Karolinzi
15.	Arheologija ranosrednjovjekovnih grobalja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 60%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 20%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>70 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohađanje nastave	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %	3.	Polusemestralni ispit	30	10 %	4.	Završni ispit	50	70 %	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Pohađanje nastave	10	10 %																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %																																		
3.	Polusemestralni ispit	30	10 %																																		
4.	Završni ispit	50	70 %																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dimitrijević, D., Kovačević, J., Vinski, Z., <i>Seoba naroda – arheološki nalazi jugoslovenskog Podunavlja</i>, Zemun, 1962.. 2. Kovačević, J., <i>Varvarska kolonizacija južnoslovenskih oblasti</i>, Novi Sad, 1960. 3. Kovačević, J., <i>Avarski kaganat</i>, Beograd, 1977. 4. <i>Problemi seobe naroda u Karpatskoj kotlini</i>, Novi Sad, 1978. 5. Uglešić, A., <i>Nazočnost Istočnih Gota u jugoistočnoj Europi u svjetlu arheološke i povijesne izvorne građe</i>, disertacija, Zadar, 1996. 6. Vinski, Z., „Rani srednji vijek u Jugoslaviji od 400-800. godine”, u: <i>Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu</i>, 3. s, 5, Zagreb, 1971. 7. Vinski, Z., „Epoha seobe naroda”, u: <i>Umetničko blago Jugoslavije, Rani srednji vijek</i>, Beograd – Zagreb – Mostar, 1986. 8. Miletić N. <i>Ranoslovensko doba</i>, «Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod osmansku vlast», Veselin Masleša, Sarajevo 1984, 375-434. 9. Miletić N. <i>Rani srednji vijek u arheološkim istraživanjima na području sjeverozapadne Bosne</i>, «Zbornik Arheološkog društva Bosne i Hercegovone I», Sarajevo 1983, 217-224. 10. Miletić N. <i>Rani srednji vijek</i> (arheološko-istorijski osvrt), AL BiH, Tom I, Sarajevo 1988., 41-43. 11. Sedov, V. V., <i>Sloveni u dakekoj prošlosti</i>, Novi Sad, 2012. 12. Sedov, V.V., <i>Sloveni u ranom srednjem veku</i>, Novi Sad, 2013.
Napomene	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Curta, Florin: <i>Southeastern Europe in the Middle Age : 500-1250</i>, Cambridge University Press 2006. 2. Mrkobrad, Dušan: <i>Arheološki nalazi seobe naroda u Jugoslaviji</i>, Beograd 1980.

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The top signature is the largest and most stylized, followed by a smaller one to its right, and a third signature below them.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

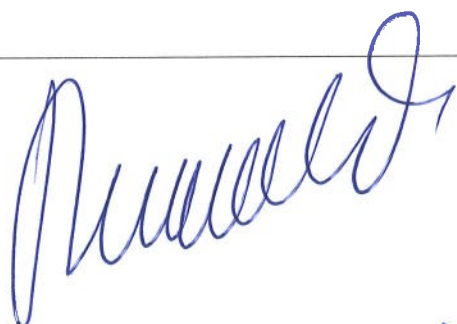
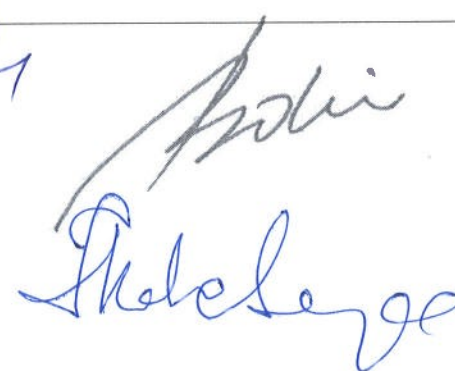
SYLLABUS

Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheološki praktikum IV				
Šifra/kod	FIL ARH 232	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. Godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 135 E-mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-158	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _____; seminar _____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se sastoji iz dva dijela – teorijskog i praktičnog. U teorijskom dijelu student se upoznaje s osnovnim sadržajima arheologije kao struke, s njenim sadržajem i metodama rada, to jest kako se organiziraju terenska istraživanja i šta im prethodi. Praktični dio nastave se izvodi na terenu ili muzeju ili na fakultetu, s tim da studenti sa svojim nastavnicima učestvuju na odgovarajućim iskopavanjima na lokalitetu antičkog sadržaja ili rade na obradi arheološkog materijala iz navedenog perioda.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvesti studenta u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom upoznati ga s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja iz antičkog perioda.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti osnovne sadržaje arheologije kao struke - Student će usvojiti osnovne metode rada arheologije - Student će se upoznati sa arheološkim materijalom antičkog perioda 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Arheološka dokumentacija I
2.	
3.	Arheološka dokumentacija II
4.	
5.	Metode iskopavanja
6.	
7.	Arheološka stratigrafija I
8.	
9.	Arheološka stratigrafija II
10.	
11.	Terenska nastava
12.	
13.	Metode datiranja.
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Materijalna kultura antike I
18.	
19.	Materijalna kultura antike II
20.	
21.	Materijalna kultura antike na prostoru BiH I
22.	
23.	Materijalna kultura antike na prostoru BiH II
24.	
25.	Terenska nastava
26.	
27.	Terenska nastava
28.	
29.	Terenska nastava
30.	
31.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="478 589 1382 927"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>70</td> <td>70 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohađanje nastave	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %	3.	Polusemestralni ispit	10	10 %	4.	Završni ispit	70	70 %	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Pohađanje nastave	10	10 %																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %																																		
3.	Polusemestralni ispit	10	10 %																																		
4.	Završni ispit	70	70 %																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Busuladžić, Adnan: Morfologija antičkih fibula iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2010. 2. Busuladžić, Adnan: Umjetnost antičkih mozaika na tlu Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2008. 3. Busuladžić, Adnan: Rimske vile u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 2011. 4. Busuladžić, Adnan: Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2014. 																																				

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Busuladžić, Adnan: Tragovi antičkog teatra, muzike, gladijatorskih borbi i takmičenja iz arheoloških zbirki u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 2017. 6. Barker P., Tehnike arheoloških iskopavanja, Split 2000. 7. Cambi, Nenad: Antika, Zagreb 2002. 8. Paškvalin, Veljko: Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2012. 9. Barker, Filip: Tehnike arheološkog iskopavanja, Split 2000. 10. Renfrew & Bah: Archaeology – theories, methods, practice, (više izdanja)
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dincauze, D., Environmental Archaeology, Cambridge, 2000. 2. Gosden, C., Anthropology & Archaeology, London, 1999. 3. Leute, U., Archaeometry, New York, 1987. 4. Orton, C., Sampling in Archaeology, Cambridge, 2001. 5. Roskams, S., Excavation, Cambridge, 2001
Napomene	<p>Terenska nastava se obavlja na arheološkim lokalitetima u BiH na kojima se provode arheološka iskopavanja. Ukoliko nije moguće organizirati terensku nastavu, ista će se obavljati na fakultetu.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheologija osmanskog perioda u Bosni i Hercegovini				
Šifra/kod	FIL ARH 303	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Čazim Hadžimejlić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	seminar 1	vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet upoznaje studente s pregledom historije i širenjem islama. Potom ih upoznaje sa islamskim kulturnim naslijeđem. S obzirom na to da je ova vjera nastala na Bliskom istoku – području starih civilizacija – studentima se daje pregled historije tog prostora kako bi se pravilno razumjeli tokovi njenog ukupnog kulturnog stvaralaštva i njegovo konačno profiliranje u izrazito prepoznatljivu kulturnu pojavu. Predmet dalje upoznaje studente s najpoznatijim kulturnim i političkim središtima ranog islama. Na kraju, slijedi upoznavanje sa islamskom tradicijom i kulturnim naslijeđem koje je stvarano na tlu današnje Bosne i Hercegovine kroz razdoblje od preko pet stoljeća.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studenta sa osnovama islama kao svjetskom religijom, s njegovim nastankom, širenjem i utjecajem koji je izvršio Bosnu i Hercegovinu za vrijeme osmanske vladavine. Također, cilj je i upoznati studenta s remek-djelima islamskoga graditeljstva i umjetničkog stvaralaštva na Području Bosne Hercegovine.				
Ishodi učenja	- Student će usvojiti osnove materijalne kulture islamskog svijeta na području današnje BiH				

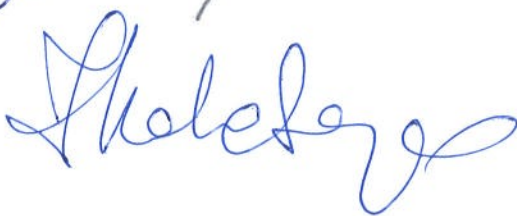
- Student će usvojiti osnovne metode rada islamske arheologije
- Student će se upoznati sa arheološkim materijalom i utjecajem islamskog svijeta na srednjovjekovnu evropsku kulturu

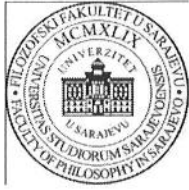
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Osnovni postulati islamskog učenja
2.	Nastanak, razvoj i širenje Osmanskog carstva
3.	Osmansko carstvo na području Evrope
4.	BiH u okviru Osmanskog carstva I
5.	BiH u okviru Osmanskog carstva II
6.	Arhitektura osmanskog perioda u BiH I
7.	Arhitektura osmanskog peorioda u BiH II
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Arheološka istraživanja objekata islamske kulture na području BiH I
10.	Arheološka istraživanja objekata islamske kulture na području BiH II
11.	Arheološki materijal Osmanskog perioda napodručju BiH I
12.	Arheološki materijal Osmanskog perioda napodručju BiH II
13.	Stručni izlet
14.	Sepulkralna kultura i obilježja islamske provencijencije na tlu BiH
15.	Islamska epigrafika
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 730 1385 1070"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohađanje nastave	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	20 %	3.	Polusemestralni ispit	30	30 %	4.	Završni ispit	50	50 %	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Pohađanje nastave	10	10 %																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	20 %																																		
3.	Polusemestralni ispit	30	30 %																																		
4.	Završni ispit	50	50 %																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mujezinović M., <i>Islamska epigrafika u Bosni i Hercegovini I-III</i>, Sarajevo 1998. 2. Kreševljaković H., <i>Hanovi i Karavansaraji u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1957. 3. Kreševljaković H., <i>Hamami (javna kupatila) u Bosni i Hercegovini 1462.-1916</i>, Beograd 1937. 4. Fekeža L., <i>Rezultati arheoloških iskopavanja vjerskog i obrazovnog kompleksa Kalin hadži-Alije u Sarajevu</i>, GZM, Sarajevo 2012, 251-292 5. Fekeža L., <i>Rezultati arheoloških istraživanja na lokalitetu Atmejdan u Sarajevu (2004-2008)</i>, GZM, Sarajevo 2010, 363-424 6. Grupa autora : <i>Firduz-begov hamam : revitalizacija arheološkog lokaliteta</i>, Sarajevo 2012. 7. Redžić, H., <i>Studije o islamskoj arhitektonskoj baštini</i>, Sarajevo 1983. 8. Zukić, K., <i>Islamska arhitektura, slikarstvo i primijenjene umjetnosti I i II</i>, Zenica 2001.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Husedžinović S., <i>Dokumenti opstanka</i>, Zenica 2005. 2. Babić M., <i>Keramika otomanskog perioda (15-19. v.) i metodologija njene interpretacije : urađena po iskopavanjima na Beogradskoj tvrđavi i Sremskoj Mitrovici, do 1986</i>, Banjaluka 2009,
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheološki praktikum VI				
Šifra/kod	FIL ARH 336	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _____; seminar _____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se sastoji iz dva dijela – teoretskog i praktičnog. U teoretskom dijelu student se upoznaje s osnovnim sadržajima arheologije kao struke, s njenim sadržajem i metodama rada, to jest kako se organiziraju terenska istraživanja i šta im prethodi. Praktični dio nastave se izvodi na terenu, s tim da studenti sa svojim profesorima učestvuju na odgovarajućim iskopavanjima na lokalitetu srednjovjekovnog sadržaja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvesti studente u teoretsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom upoznati ih na koji se način obavljaju arheološka iskopavanja iz srednjeg vijeka.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Student će usvojiti osnovne sadržaje arheologije kao struke- Student će usvojiti osnovne metode rada arheologije- Student će se upoznati sa arheološkim materijalom srednjovjekovnog perioda				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Metode iskopavanja
2.	
3.	Metode iskopavanja u srednjovjekovnoj arheologiji I
4.	Metode iskopavanja u srednjovjekovnoj arheologiji II
5.	
6.	Terenska nastava
7.	Terenska nastava
8.	Arheološka stratigrafija i metode datiranja
9.	Terenska nastava
10.	
11.	Polusemestralna provjera znanja studenata
12.	Praktična nastava- keramika srednjovjekovnog doba u BiH
13.	
14.	Praktična nastava- oružje srednjovjekovnog doba u BiH I
15.	Praktična nastava- oružje srednjovjekovnog doba u BiH II
16.	
17.	Praktična nastava- nakit srednjovjekovnog doba u BiH I.
18.	Praktična nastava- nakit srednjovjekovnog doba u BiH II.
19.	
20.	Praktična nastava- pisani spomenici srednjovjekovnog doba u BiH.
21.	Terenska nastava
22.	
23.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
24.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
25.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 584 1385 927"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>70 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohađanje nastave	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %	3.	Polusemestralni ispit	30	10 %	4.	Završni ispit	50	70 %	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Pohađanje nastave	10	10 %																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %																																		
3.	Polusemestralni ispit	30	10 %																																		
4.	Završni ispit	50	70 %																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sijarić M., <i>Hladno oružje iz Bosne i Hercegovine u arheologiji razvijenog i kasnog srednjeg vijeka</i>, Sarajevo 2014. 2. Odabrani članci iz Glasnika Zemaljskog muzeja 3. Barker, Ph., <i>Tehnike arheološkog iskopavanja</i>, Katalozi i monografije 8, Split, 2000. 4. Greene, K., <i>Archaeology, An Introduction</i>, London, 2001. 																																				

	<p>5. Harris, E. C., <i>Načela arheološke stratigrafije</i>, Ljubljana, 1989. 6. Renfrew, C., Bahn, P., <i>Archaeology (Theories, Methods and Practice)</i>, London, 2000.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Dincauze, D., <i>Environmental Archaeology</i>, Cambridge, 2000. 2. Gosden, C., <i>Anthropology & Archaeology</i>, London, 1999. 3. Leute, U., <i>Archaeometry</i>, New York, 1987.4. 4. Orton, C., <i>Sampling in Archaeology</i>, Cambridge, 2001</p>
Napomene	<p>Terenska nastava se obavlja na arheološkim lokalitetima u BiH na kojima se provode arheološka iskopavanja. Ukoliko nije moguće organizirati terensku nastavu, ista će se obavljati na fakultetu.</p>

Munir *Adin*
Stolac

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Stećci				
Šifra/kod	FIL ARH 380	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 seminar_____ ; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet upoznaje studenta sa sepulkralnim spomenicima srednjovjekovne bosanske države - stećcima. Historijat njihovog izučavanja. Nastanak, razvoj i njihov značaj. Likovni i tekstualni sadržaj i njihove poruke. Pismo kojim su tekstovi pisani i njegovo poznavanje. Topografija nekropola i briga za njihovo očuvanje				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet ima cilj da se sudent upozna s ovom kategorijom spomenika srednjovjekovne Bosne kao njamonumentalnijim nadagrobnim kamenim spomencima srednjovjekovne Evrope.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Student će se upoznati sa stećcima kao sepulkralnom materijalnom paštinom - Student će usvojiti osnovne metode proučavanja stećaka - Student će biti osposobljen za samostalan rad u struci 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Historiografija o stećcima.
2.	Stećci i nacionalne historiografije.
3.	Evolucija oblika.
4.	Figuralne kompozicije.
5.	Estetika i simbolizam umjetnosti stećaka.
6.	Epitafi.
7.	Kontekstualizacija natpisa na stećcima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Individualizacija i humanizacija smrti.
10.	Nekropole stećaka – monumentalnost smrti.
11.	Porodične nekropole.
12.	Rasprostranjenost nekropola.
13.	Bosanska škola smrti.
14.	Interkonfesionalnost stećaka.
15.	Reformacija i konceptualna izmjena strategije smrti.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 60%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 20%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>70</td> <td>70 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohađanje nastave	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %	3.	Polusemestralni ispit	10	10 %	4.	Završni ispit	70	70 %	5.								Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Pohađanje nastave	10	10 %																														
2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %																														
3.	Polusemestralni ispit	10	10 %																														
4.	Završni ispit	70	70 %																														
5.																																	
Ukupno: 100 bodova			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D. Lovrenović, <i>Stećci: Bosansko i Humsko mramorje srednjeg vijeka</i>, Rabic, Sarajevo 2009 2. Š. Bešliagić, <i>Stećci i njihova umjetnost</i>, Sarajevo 1971. 3. Š. Bešliagić, <i>Stećci. Kataloško-topografski pregled</i>, Sarajevo 1971 4. E. Zečević, <i>Mramorje: stećci zapadne Srbije</i>, Beograd 2005. 5. M. Wenzel, <i>Ukrasni motivi na stećcima</i>, Sarajevo 1965. 6. <i>Stećci</i> : Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 4. rujna - 2. studenoga 2008 (katalog izložbe)
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Š. Bešliagić, <i>Neki najnoviji rezultati istraživanja stećaka, Radovi III, simpozijum "Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura"</i>, izdanja muzeja grada Zenice, Zenica 1973. 2. A. Benac, <i>Stećci</i>, Beograd 1962. 3. A. Benac, <i>Radimlja</i>, Sarajevo 1950. 4. Milošević, Ante, <i>Stećci i Vlasi : stećci i vlaške migracije 14. i 15. stoljeća u Dalmaciji i jugozapadnoj Bosni</i>, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture, Split 1991 5. Edin Bujak, <i>Stećkopedija: kameno blago stare bosanske države</i>, Mladinska knjiga, Sarajevo 2018.
Napomene	

Muhamed Šabić
 Holbecer

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

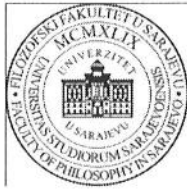
Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheologija i stećci				
Šifra/kod	FIL ARH 434	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. Godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 seminar _____; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet upoznaje studenta sa arheološkom dimenzijom srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika – stećaka. Grobovi ispod stećaka su znatno manje proučavani od samih spomenika iako u sebi kriju mnogo podataka važnih za rješavanje ovog interesantnog srednjovjekovnog fenomena. Kroz kolegij ssagledati istražene grobove-nekropole, proučavati nadgrobne konstrukcije u grobovima kao i sagledati nalaze i priloge koji su do sada pronađeni u istim.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet ima cilj da se sudent upozna sa proučavanjem “pozdemne” dimenzije stećaka koja po važnosti nimalo ne zaostaje za samim stećcima.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Student će se upoznati sa stećcima kao sepulkralnom materijalnom baštinom - Student će steći pregled istraženih grobova ispod stećaka - Student će biti osposobljen za samostalan rad u struci 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodno predavanje: O stećcima
2.	Historijat istraživanja grobova ispod stećaka I
3.	Historijat istraživanja grobova ispod stećaka II
4.	Pregled istraženih nekropola
5.	Grobne konstrukcije I
6.	Grobne konstrukcije II
7.	Sredonjobosanski sarkofazi kasnog srednjeg vijeka
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nalazi u grobovima ispod stećaka I
10.	Nalazi u grobovima ispod stećaka II
11.	Grborezi i Mistihalj
12.	Arnautovići, Čipuljići i Pavlovac
13.	Kopošići, Divičani, Zgošća
14.	Ostale istražene nekropole na području BiH
15.	Savremeni tokovi u proučavanju grobova ispod stećaka
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Pohađanje nastave</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">70</td> <td style="text-align: center;">70 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohađanje nastave	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %	3.	Polusemestralni ispit	10	10 %	4.	Završni ispit	70	70 %	5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Pohađanje nastave	10	10 %																										
2.	Aktivnost na nastavi	10	10 %																										
3.	Polusemestralni ispit	10	10 %																										
4.	Završni ispit	70	70 %																										
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bešliagić, Šefik: <i>Stećci i njihova umjetnost</i>, Sarajevo 1971. 2. Bešliagić, Šefik: <i>Grborezi : srednjovjekovna nekropola</i>, Zavod za zaštitu spomenika kulture, Sarajevo 1964 3. Anđelić, Pavao: <i>Krunidbena i grobna crkva bosanskih vladara u Milima (Arnautovićima) kod Visokog</i>, GZM, Sarajevo 1980,183-247 4. Bujak, Edin: <i>Arheološka istraživanja srednjovjekovnih nekropola u Kopošićima kod Ilijaša i Divičanima kod Jajca, te popis stećaka na području Hadžića</i>, Radovi Filozofskog fakulteta, Sarajevo 2016, 87-97 5. Žeravica, Lidija, <i>Grobovi ispod stećaka na Pavlovcu kod Sarajeva</i>, GZM, Sarajevo 1982, 179-205 6. Miletić, Nada: <i>Nekropola u selu Mihaljevićima kod Rajlovca</i>, GZM, Sarajevo 1956, 9-39 7. Miletić, Nada: <i>Grudine, Čipuljić, Bugojno - srednjovekovna nekropola</i>, Arheološki pregled 8, Beograd 1966, 159 + radovi iz ostalih A. Pregleda 8. Fekeža-Martinović, Lidija: <i>Pregled arheoloških istraživanja 2010. i 2012. god. na lokalitetu Crkvina (Grčko groblje) u Zgošći, 19.07. – 13.08.2010. god. i 04.10. – 30.10.2012. god.</i>, Naše starine br. XXIII, Sarajevo 2014, 27-65 9. Vego, Marko: <i>Nadgrobni spomenici porodice Sankovića u Biskupu kod Konjica</i>, GZM, Sarajevo 1957, 127-141 10. Fekeža-Martinović, Lidija: <i>Arheološka iskopavanja srednjovjekovnog groblja na Glavici u Han Bili kod Travnika</i>, Godišnjak CBI, Sarajevo 2015, 267-287 <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Benac, Alojz: <i>Radimlja</i>, Sarajevo 1950. 2. Milošević, Ante, <i>Stećci i Vlasi : stećci i vlaške migracije 14. i 15. stoljeća u Dalmaciji i jugozapadnoj Bosni</i>, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture, Split 1991 3. Miletić, Nada: <i>Nekropola u selu Mihaljevićima kod Rajlovca (Rezultati naknadnih iskopavanja)</i>, GZM, Sarajevo 1960-1961, 249-257 4. Miletić, Nada: <i>Izveštaj o iskopavanjima srednjovekovnih nekropola u Buškom blatu</i>, GZM, Sarajevo 1982, 123-177
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija / Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheologija razvijenog srednjeg vijeka i osmanskog perioda BiH				
Šifra/kod	FIL ARH 134	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. Godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 135 E-mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-158	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Edin Bujak			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:edin.bujak@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-251	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _2_ ; seminar _1_ ; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se sastoji iz dva dijela – teorijskog i praktičnog. U teorijskom dijelu student se upoznaje s osnovama arheologije kasnog srednjeg vijeka i osmanskog perioda BiH. Riječ je o dva perioda kojise nastavljaju jedan na drugi pa se u arheološkom materijalu nalazi dosta poveznica. U praktičnom dijelu planiran je obilazak nekoliko kasnosrednjovjekovnih i osmanskih lokaliteta na području BiH – prvenstveno utvrđenih gradova i kula.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvesti studente u teorijsko i praktično znanje o spomenicima kasnog srednjeg vijeka i osmanskog perioda BiH te problematikom arheoloških istraživanja istih.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Student će usvojiti osnovne sadržaje arheologije kasnog srednjeg vijeka na području BiH - Student će usvojiti osnovne sadržaje arheologije osmanskog perioda BiH - Student će se upoznati sa arheološkim materijalom kasnog srednjeg vijeka i osmanskog perioda na području BiH 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Historijat arheoloških istraživanja kasnosrednjovjekovnog perioda na području BiH
2.	
3.	Historijat arheoloških istraživanja osmanskodobnog perioda na području BiH
4.	
5.	Arheološka istraživanja kasnosrednjovjekovnih gradova na području BiH I
6.	
7.	Arheološka istraživanja kasnosrednjovjekovnih gradova na području BiH II
8.	
9.	Arheološka istraživanja grobalja kasnog srednjeg vijeka na području BiH I
10.	
11.	Arheološka istraživanja grobalja kasnog srednjeg vijeka na području BiH II
12.	
13.	Tipologija osmanskodobnih nišana na tlu BiH
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Arheološki materijal kasnog srednjeg vijeka na tlu BiH I
18.	
19.	Arheološki materijal kasnog srednjeg vijeka na tlu BiH II
20.	
21.	Arheološki materijal kasnog srednjeg vijeka na tlu BiH III
22.	
23.	Arheološki materijal osmanskog perioda na tlu BiH I
24.	
25.	Arheološki materijal osmanskog perioda na tlu BiH II
26.	
27.	Stručni izlet
28.	
29.	Stručna posjeta muzejskoj instituciji
30.	
31.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad 																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 748 1385 1093"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svaki izostanak nosi određen broj bodova manje predviđenih po ovoj stavci • Aktivno učestvovanje i zalaganja u nastavi nosi određen broj bodova • Polusemestralni ispit • Završni ispit <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pohađanje nastave	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	20 %	3.	Polusemestralni ispit	30	30 %	4.	Završni ispit	50	50 %	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Pohađanje nastave	10	10 %																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	20 %																																		
3.	Polusemestralni ispit	30	30 %																																		
4.	Završni ispit	50	50 %																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Redžić, Husref: <i>Srednjovjekovni gradovi u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo (više izdanja) 2. Grupa autora: <i>Stari gradovi Bosne i Hercegovine</i>, ICOMOS, Sarajevo 2012. 3. Anđelić, Pavao: <i>Bobovac i Kraljeva Sutjeska, stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću</i>, Sarajevo Publishing, Biblioteka Kulturno naslijeđe, Sarajevo 2004. 4. Anđelić, Pavao: <i>Izvjestaj o probnom iskopavanju na srednjovjekovnom gradu Borču</i>, GZM 17, Sarajevo 1962, 159-164 5. Anđelić, Pavao: <i>Doba srednjovjekovne bosanske države</i>, Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod osmansku vlast, Veselin Masleša, Sarajevo 1984, 435-587 6. Anđelić, Pavao: <i>Krunidbena i grobna crkva bosanskih vladara u Milima (Arnautovićima) kod Visokog</i>, GZM 34 (1979), Sarajevo 1980., 183-247 7. Vego, Marko: <i>Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine I-IV</i>, Zemaski muzej, Sarajevo 8. Vego, Marko: <i>Naselja srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo 1957 9. Mujezinović, Mehmed: <i>Islamska eoigrafika u BiH</i>, I-III, Sarajevo 10. Kreševljaković, Hamdija: <i>Izabrana djela</i>, Sarajevo 1991. 11. Ostali radovi vezani uz tematiju iz Glasnika Zemaljskog muzeja, Godišnjaka CBI i Naših starina
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anđelić, Pavao: <i>Pogled na franjevačko graditeljstvo XIV i XV vijeka</i>, "Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura", Radovi III, Zenica 1973, 201-206 2. Anđelić, Pavao: <i>Ruševine srednjovjekovne crkve u Varošišću kod Vranduka</i>, "Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura", Radovi III, Zenica 1973, 453-469 3. Kovačević-Kojić Desanka: <i>Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države</i>, Veselin Masleša, Sarajevo 1978 4. Anđelić, Pavao: <i>Vladarski i vlastelinski dvorovi u srednjovjekovnoj bosanskoj državi</i> (priredio Tonči Grbelja), HM IV/17, Sarajevo 2000, 149-156
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Epigrafika				
Šifra/kod	FIL ARH 433	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 ETC
Ciklus studija	DRUGI	Semestar	DRUGI	Ak. godina	2021 /2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Preduslova za upis na ovaj predmet nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Amra Šaćić Beća			
	Kontakt podaci	Kabinet: 134 E-mail: amra.sacic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 157	Termin konsultacija	Petak 18 – 20 Četvrtak 12 – 15	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predmet je koncipiran tako da se studenti upoznaju sa osnovama latinske epigrafije. Akcenat u radu će biti na epigrafskom materijalu pronađenom na tlu BiH. Predmet se zasniva na čitanju i analiziranju teksta natpisa što znači da će studenti kroz vježbe dobiti priliku da se upoznaju sa metodama epigrafije. U sklopu predmeta detaljno će biti objašnjene abrevacije, sigle, ligature i druge odlike karakteristične za epigrafiju. Posebna pažnja biti će usmjerena ka rimskoj, keltskoj i autohtonoj ilirsko – panonskoj onomastici. Radi praktičnog upoznavanja sa epigrafskim nasljeđem BiH, u sklopu ovog predmeta je predviđena studentska posjeta muzeju (Zemaljskom muzeju ili Muzeju Sarajeva). Posjeta će biti organizirana ukoliko to epidemiološka situacija odobri.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj kolegija je upoznati studente sa osnovama epigrafije što je za buduće arheologe važno jer tokom svoje buduće karijere izvjesno je da će se susretati sa arheološkim materijalom koji je kontekstualno vezan za epigrafske spomenike. Jedan od ciljeva jeste da studenti nauče da mogu razlikovati vrste epigrafskih spomenika, datirati ih i odrediti kontekst njihovog nastanka.</p>				
Ishodi učenja	<ol style="list-style-type: none">1. Poznavanje osnovnih metodoloških parametara epigrafije2. Razumijevanje latinskog onomastičkog sistema				

3. Poznavanje i upotreba kritičkog aparata
4. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica kroz praktičan rad
5. Motivacija za izučavanje najstarih tragova pismenosti na tlu BiH

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenta sa predmetom, obaveznom literaturom i metodologijom rada. Pregled nastanka i razvitka pisma. Definisane pojma epigrafija.
2.	Osnovni onomastički elementi koji se pojavljuju na epigrafskim spomenicima (<i>praenomen, nomen, cognomen, agnomen</i>). Imenski obrazac žena. Patronimik ili filijacija. Širenje carskih nomena u Iliriku. Ilirska, panonska i keltska imena na tlu današnje BiH. Povezanost onomastike i procesa romanizacije.
3.	Znakovi uobičajeni u filološkoj kratlici antičkih tekstova (objašnjene abrevacije, sigle, ligature i druge odlike karakteristične za epigrafiju) Transkripcija. <i>Dominatio memoriae</i> na epigrafskim spomenicima.
4.	Vrste natpisa: javni natpisi (<i>tituli publici</i>), privatni natpisi (<i>tituli privati</i>), pravni natpisi (<i>acta</i>) i natpisi na upotrebnim predmetima (<i>instrumentum</i>)
5.	Nadgrobni natpisi (stele, cipusi, urne). Vizuelizacija spomenika. Početna formula (DIS MANIBUS; DIS MANIBUS SACRUM). Kratice na kraju nadgrobnog natpisa. Nadgrobni spomenici na tlu današnje BiH.
6.	<i>Carmena epigraphica</i> – umjetničko izražavanje na epigrafskim spomenicima. Najstariji tragovi književnosti na prostoru Zapadnog Balkana.
7.	Posvetni (votivni) spomenici. Obrasci zavjetnih natpisa. Standardne kratice za imena i atribute božanstava. Autohtona, rimska i istočnjačka božanstva na natpisima pronađenim u BiH. <i>Interpretatio Romana. Tabellae defixionum.</i>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Počasni natpisi. <i>Cursus honorum</i> . Carska titulatura. Vrste počasnih natpisa. Analiza tekstova uklesanih na počasnim natpisima. Natpisi na građevinama.
10.	Vojne diplome. Datacija. Konteksti nalaza. Autohtoni narodi u auksilijarnim jedinicama i vojne diplome. Pravni karakter vojne diplome. Struktura vojne diplome.
11.	Cestovni natpisi – miljokazi (<i>miliaria</i>). Vrste miljokaza (klasični i počasni). Karakteristike carskih miljokaza. Miljokazi u rimskim provincijama Dalmaciji i Panoniji.
12.	Natpisi na upotrebnim predmetima (<i>instrumentum</i>). Žigovi radionica. Kalupi. Skraćenice. Imena vojnih jedinica na rimskoj opeci.
13.	Karakteristike vojnih natpisa (<i>miles, euques, centurio, tribunus militum, veteranus</i>). Natpisi legija i kohorti na tlu današnje BiH. Onomastičke karakteristike na vojnim

	natpisima rimske provincije Dalmacije.
14.	Medašni spomenici. Lokalizacija nalaska. Karakteristike. Skraćenice.
15.	Kontekstualni značaj epigrafskih spomenika (izvor za romanizaciju, urbanizaciju, ekonomiju, kulturu antičkog Ilirika)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitička metoda (analiza tekstova uklesanih na epigrafskim spomenicima) 2. Heuristička metoda (postići studente da kroz međusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnikom dođu do zaključaka) 3. Kvalitativna i kvantitativna metoda u kontekstu epigrafije 																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Esej</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">25%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">45</td> <td style="text-align: center;">45 %</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td style="text-align: center;">100</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	5	5%	2.	Aktivnost na nastavi	15	15%	3.	Esej	10	10%	4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%	5.	Završni ispit	45	45 %	Ukupno:		100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo na nastavi	5	5%																										
2.	Aktivnost na nastavi	15	15%																										
3.	Esej	10	10%																										
4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%																										
5.	Završni ispit	45	45 %																										
Ukupno:		100	100%																										

	<p>ponuđenih tema iz oblasti epigrafije</p> <ul style="list-style-type: none"> • parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Test će biti koncipiran tako da obuhvati gradivo koje će biti izloženo u prvih sedam sedmica nastave • završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>MATIJAŠIĆ 2002. : Robert Matijašić, <i>Uvod u latinsku epigrafiju</i>, Pula. BLOCH 1971. : Raymond Bloch, <i>Latinska epigrafika</i>, Beograd. MESIHOVIĆ 2011. : Salmedin Mesihović, <i>Antiqvi Homines Bosnae</i>, Sarajevo. KEPPIE 1991.: Lawrence Keppie, <i>Understanding Roman inscriptions</i>, Baltimore. COOLEY 2012. : Alisone E. Cooley, <i>The Cambridge Manual of Latin Epigraphy</i>, Cambridge University Press <i>The Oxford Handbook of Roman Epigraphy</i> (ed. Ch. Bruun and J. Edmondson), 2014, Oxford. PAŠKVALIN 2012. : Veljko Paškvalin, <i>Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine</i>, ANUBiH, Djela K. LXXXIII, Centar za balkanološka ispitivanja K. 9, Sarajevo.</p> <p><i>Dodatna:</i></p> <p><i>Epigraphic evidence from inscriptions</i> (ed. J. Bodel), 2001, London – New York IMAMOVIĆ 1977. : Enver Imamović, <i>Antički kulturni i votivni spomenici na području BIH</i>, Sarajevo. MESIHOVIĆ / ŠAČIĆ 2015. : Salmedin Mesihović / Amra Šaćić, <i>Historija Ilira</i>, (poglavlje Latinska epigrafija kao izvor za historiju Ilira), Sarajevo.</p>

Corpus Inscriptionum Latinarum III (ed. Th. Mommsen), Berlin 1873: Supplementa 1889–1902.

Corpus Inscriptionum et Monumentorum Religionis Mithriacae (ed. M.J. Vermaseren), 2Bd, Den Haag 1956 —1960.

Carmia Latina epigraphica (izd. F. Bücheler), Leipzig, 1895 - 1897.

Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia inter annos MCMXL e MCMLX repertae et editae sunt (ed. A. et J. Šašel), Situla 5, Ljubljana 1963 (št. 1–451);

Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia inter annos MCMLX e MCMLXX repertae et editae sunt (ed. A. et J. Šašel), Situla 19, Ljubljana 1978 (št. 452–1222);

Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia inter annos MCMII et MCMXL repertae et editae sunt (izd. A. et J. Šašel), Situla 25, Ljubljana 1986 (št. 1223–3128).

Inscriptions de la Mésie supérieure vol.1 (ed. M. Mirković et. S. Dušanić), Centre d'Études Épigraphiques et Numismatiques "Fanula Papazoglou", Beograd, 1976.

Inscriptions de la Mésie supérieure vol.2 (ed. M. Mirković), Centre d'Études Épigraphiques et Numismatiques "Fanula Papazoglou", Beograd, 1986.

Inscriptions de la Mésie supérieure vol.3 (ed. P. Petrović), Centre d'Études Épigraphiques et Numismatiques "Fanula Papazoglou", Beograd, 1995

ALFÖLDY 1969.: Géza Alföldy, Die Personennamen in der römischen Provinz Dalmatia, BzN, N.F. Beiheft 4, Heidelberg.

BOJANOVSKI 1982.: Ivo Bojanovski, *Antičko rudarstvo u unutrašnjosti provincije Dalmacije u svjetlu epigrafskih i numizmatičkih izvora*, ARR JAZU VIII — IX, 89 — 120, Zagreb.

Dušanić 2010. : Slobodan Dušanić, *Selected Essays in Roman History and Epigraphy*, Beograd.

KATIČIĆ 1976.: Radoslav Katičić, *Ancient Languages of the Balkans*, Paris.

LÓRINCZ 2005.: Barnabás Lőrincz, *Onomasticon provinciarum Europae Latinarum*, Budapest.

MIGOTTI at al. 2018. : Branka Migotti, Marjeta Šašel Kos, Ivan Radman Livaja, *Roman Funerary Monuments of South-Western Croatia in their Material, Social and Religious Context*, Oxford.

MIŠKIV 1997 / 1998.: Jesenka Miškiv, *Rimska vojnička diploma iz Slavenskog broda*, VAMZ, Vol. 30 - 31, 83 — 101, Zagreb.

MÓCSY 1983.: András Mócsy, *Nomenclator provinciarum Europae Latinarum et Galliae Cisalpine cum indice inverso*, col. „Dissertationes Pannonicae“, Budapest.

RENDIĆ – MIOČEVIĆ 1989.: Duje Rendić – Miočević, *Illyrica (o problemu ilirske onomastičke formule u rimsko doba)*, u: *Iliri i antički svijet (ilirološke studije)*, 675 – 690, Split.

ŠAČIĆ BEĆA 2020.: Amra Šaćić Beća, *Klesarske greške na antičkim epigrafskim spomenicima sarajevske regije*, Godišnjak Udruženja BATHINVS „Acta Illyrica“ 223 – 238, Saajevo.

ŠAČIĆ BEĆA 2020 : Amra Šaćić Beća, *Ancient Epigraphic Inscriptions as a Source for Research of the Oldest Past of Bosnia and Herzegovina: Text Reconstruction and Analysis of Four Previously Unpublished Epigraphic Monuments*, Journal of the Faculty of Philosophy in Sarajevo (History, History of Art, Archeology) / Radovi (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), 25 – 43, Sarajevo.

ŠKEGRO 1997.: Ante Škegro, *Inscriptiones latinae et graecae Bosniae et*

	<i>Hercegovinae</i> , Opuscula Archaeologica, Vol. 21, 85 — 116, Zagreb. ŠKEGRO 2003.: Ante Škegro, <i>Rimski spomenici iz Bosne i Hercegovine</i> , VAMZ, Vol. 36, 135 – 164, Zagreb.
Napomene	Nastavnik će obaveznu literaturu studentima dati u digitalnom obliku u toku prve sedmice nastave

[Handwritten signature]

A. Škegro

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Numizmatika				
Šifra/kod	FIL ARH 434	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Salmedin Mesihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:134 E-mail: salmedin.mesihovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 157	Termin konsultacija	Srijeda 13 – 15 Četvrtak 12 – 15	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Edin Bujak, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar __0__ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	„Numizmatika“ je predmet koji nastoji objasniti fenomen novca i u teorijskom i u praktičnom smislu od njegove prve pojave u grčkom svijetu, preko antičkog razdoblja pa se do kraja srednjovjekovne bosanske države.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvesti studente u teorijsko i praktično znanje o novcu i numizmatičkim kretanjima na tlu BiH od prahistorije do kraja srednjeg vijeka				
Ishodi učenja	Studenti stječu temeljna znanja o numizmatici i razvoju novca kroz epohe klasične civilizacije i srednjega vijeka, sa posebnim osvrtom na Ilirik i srednjovjekovnu Bosnu. Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o numizmatici i razvoju novca. Kompetencije: Sposobnost prezentiranja usvojenih metodoloških odrednica iz				

	numizmatike u kontekstu pisanja eseja / seminara / naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) numizmatike.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Upoznavanje studenta sa osnovnom literaturom. Definiiranje osnovnih pojmova vezanih za numizmatiku.
2.	Historijat emisija novca (Početak kovanja novca, grčki novac, rimski novac, grčko - ilirski novac, keltski novac).
3.	Datacija novca.
4.	Grčki novac (Prostorno određenje predmeta. Datacija grčkog novca. Emisije grčkog novca na prostoru zapadnog Balkana).
5.	Grčko - ilirski novac (Novac grčkih kolonija sa obala Jadranskog mora)
6.	Rimski novac (aureus, denarius, sestertius, dupondius, as, antoninianus)
7.	Rimski novac nakon reforme cara Dioklecijana (argenteus, follies).
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Novac na tlu Bosne i Hercegovine do uspostavljanja rimske vlasti. (Novac Daorsa. Novac iz doline rijeke Japre. Kartaginski novac. Keltski novac).
10.	Novac na tlu Bosne i Hercegovine nakon uspostavljanja rimske vlasti.
11.	Osnove srednjovjekovne numizmatike.
12.	Novac na tlu današnje BIH tokom srednjeg vijeka.
13.	Srednjovjekovni bosanski novac I.
14.	Srednjovjekovni bosanski novac II.

15.	Stučna posjeta muzeju.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Usmeno izlaganje (ex catedra), prezentacije, kartografija dokumentarni filmovi, referati i razgovori sa studentima u okvirima tematskih cjelina.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Esej/referat/seminar</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">45</td> <td style="text-align: center;">45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavnih oblasti rimske klasične civilizacije. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa gradivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej/referat/seminar	15	15%	4.	Polusestrialni ispit	20	20%	5.	Završni ispit	45	45%	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %																										
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																										
3.	Esej/referat/seminar	15	15%																										
4.	Polusestrialni ispit	20	20%																										
5.	Završni ispit	45	45%																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										

	<p>Napomena: Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babelon, Jean: Antička numizmatika, Beograd 1970. 2. Truhelka, Ćiro: Nalaz iz Vranjske : uz nekoliko dodataka o bosanskoj numizmatici, GZM, Sarajevo 1902 3. Rengjeo Ivan: Novci bosanskih banova i kraljeva, GZM, 1943, Sarajevo, 1944, 237-291 4. Glavaš Tihomir: Druga ostava bosanskog novca iz Ribića kod Konjica, GZM (A) 44, Sarajevo, 1989, 233-266 5. Renđeo, Ivan: Bosanski novci (Priredio Tonči Grbelja), HM IV/14, Sarajevo, 2000, 249-25 6. Truhelka, Ćiro: Nalaz bosanskog novca Obreten kod Ribića, GZM, Sarajevo, 1905. 7. Mirnik, Ivan: Numizmatički priručnik i rječnik, Zagreb 2011. 8. The Oxford Handbook of Greek and Roman Coinage, Oxford University press 2011. 9. Salmedin Mesihović, ORBIS ROMANVS (Udžbenik za historiju klasične rimske civilizacije), Sarajevo, 2015. <p><i>Dodatna</i></p>

Napomene	

Salim Hashim

Salim Hashim
Hobeyo

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija starog Rima				
Šifra/kod	FIL ARH 235	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Salmedin Mesihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:134 E-mail: salmedin.mesihovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 157	Termin konsultacija	Srijeda 13 – 15 Četvrtak 12 - 15	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar __0__ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	„Historija starog Rima“ se bavi civilizacijom rimskog svijeta od njegovih <i>origines</i> pa do razdoblja kada se jedinstveni rimski svijet podijelio na tri dijela : latinski zapad, romejski grčki istok i islamski svijet. Sam predmet je podijeljen na četiri glavne cjeline : doba kraljevstva, Republike, Carstva i fenomene.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta „Historija starog Rima“ je kvalitetno osposobljavanje studenta da ovlada znanjem o historiji rimske civilizacije, kao i da stekne vještine i znanja kojima može da razumije njenu baštinu i nasljeđe, kao i sticanje sposobnosti da naučeno primijeni u modernim historijskim procesima.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u navedenom periodu na širem Euromediteranskom prostoru.				

	<p>Istovremeno se stiče i znanje o nastavnim metodama u prezentiranju rimske civilizacije.</p> <p>Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji.</p> <p>Kompetencije: Sposobnost prezentiranja usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara / naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) rimske klasične civilizacije.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa predmetom. Literatura. Značaj rimske klasične civilizacije i njena dostignuća.
2.	Izvorna građa.
3.	Preduvjeti nastanka rimskoga svijeta. Indoeuropljani, Mediteran, Drevna Italija, Etrurci, „Sveta loza trojanska“ : Enejidska priča.
4.	Regalna epoha
5.	Rana Republika
6.	Srednja Republika.
7.	Agrarna kriza i Kasna Republika.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Fenomeni I.
10.	Fenomeni II.
11.	Uspostava principata i Augustovsko doba.

12.	Dinastije Julijevaca – Klaudijevaca i Flavijevaca.
13.	Dinastija Antonina.
14.	Dinastija Severa i “Pedesetogodišnjica”.
15.	Dominat.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Usmeno izlaganje (ex cathedra), prezentacije, kartografija dokumentarni filmovi, referati i razgovori sa studentima u okvirima tematskih cjelina.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="454 1332 1420 1713"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej/referat/seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej/referat/seminar	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %																										
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																										
3.	Esej/referat/seminar	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	45	45%																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										

	<p>produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavnih oblasti rimske klasične civilizacije. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa gradivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta. <p>Napomena: Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Salmedin Mesihović - Dženana Kahrman - Fadil Hadžiabdić, FONTES Izvori za historiju rimskog svijeta, izdavač : Udruženje za proučavanje i promoviranje ilirskog naslijeđa i drevnih klasičnih civilizacija BATHINVS i O. D. FONT, Sarajevo, 2021. 2. Salmedin Mesihović, ORIGINES. Nastanak rimskog svijeta, O. D. FONT, Sarajevo, 2020. 3. Salmedin Mesihović, PRVA REPUBLIKA, O. D. FONT, Sarajevo, 2021. 4. Salmedin Mesihović, Rimljani : Život, naslijeđe, sjećanje, O. D. FONT, Sarajevo, 2020. 5. Salmedin Mesihović, Principat. Vlast prvog građanina, O. D. FONT, Sarajevo, 2020. 6. Salmedin Mesihović, Dominat. Vlast gospodara, O. D. FONT, Sarajevo, 2021. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oksfordska istorija Rimskog sveta, Beograd, 1999. 2. D. Brujić, Vodič kroz svet antike, Beograd, 2002.

Napomene	

Sulim Hashim

Pravil
Holebyg

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju, Katedra za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Muzeologija				
Šifra/kod	FIL ARH 335	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi ciklus	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Asja Mandić			
	Kontakt podaci	Kabinet:141 E- mail:asjamandic@hotmail.com Telefon:253 163	Termin konsultacija	Četvrtak 14-17h Petak 14-16h	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Četvrtak 14-17h Petak 14-16h	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar __0__ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Određenje pojma i predmeta istraživanja. Historijski pregled razvitka muzeja i galerija. Muzeologija i muzeografija. Tipovi muzeja. Muzejska uloga i funkcija. Prikupljanje, klasifikacija i izlaganje muzejskih objekata (naglasak je na umjetničkim djelima). Čuvanje, restauracija i preventivna konzervacija umjetničkih djela. Edukativna djelatnost muzeja i odnos s publikom. Izložba kao medij komunikacije, tipovi izložbi, evaluacija, edukativna animacija. Spektakularizacija muzeja: muzej kao shopping centar, blockbuster izložbe, Bilbao efekt i senzacionalna arhitektura. Posjeta muzeju i galeriji u cilju upoznavanja s praktičnim aspektima muzejskog djelovanja, kao i izazovima rada u muzejskim, galerijskim i uopće kulturnim institucijama u kompleksnom bosanskohercegovačkom društvenom, političkom i kulturnom okruženju.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj kolegija je upoznati studente s osnovnom muzeološkom terminologijom i temama prisutnim u savremenoj muzeologiji. Kolegij će se baviti i aktuelnim pitanjima s kojim se susreću muzeji danas (spektakularizacija muzejskih postavki i izložbi, korporacijsko sponzorstvo, pitanja restitucije i repatrijacije...). Kroz posjete muzejima i galerijama studenti će se upoznati s praktičnim aspektima</p>				

	muzejskog rada.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje novu terminologiju, da razumiju osnovne aspekte muzejske djelatnosti, kao i da se osposobe da kritički promišljaju položaj, status i načine djelovanja muzejskih institucija u kompleksnom bosanskohercegovačkom društveno, političkom i kulturnom okruženju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod: muzej, muzeologija, muzeografija
2.	Od kabineta čudesa do prvih javnih muzeja: historijski pregled razvitka muzeja i galerija
3.	Muzejska funkcije
4.	Prikupljanje, klasifikacija i izlaganje muzejskih objekata
5.	Čuvanje, restauracija i preventivna konzervacija umjetničkih djela.
6.	Izložba kao medij komunikacije: tipovi izložbi
7.	Muzeji i publika
8.	Provjera znanja studenata
9.	Definicija obrazovne funkcije muzeja i njena uloga u savremenom društvu
10.	Znanstvena funkcija muzeja
11.	Muzejska arhitektura
12.	Restitucija i repatrijacija
13.	Spektakularizacija muzeja i fenomen <i>blockbuster</i> izložbi
14.	Upravljanje muzejskim zbirkama

15.	Pitanje statusa, pozicije i organizacije muzejskih ustanova u Bosni i Hercegovini
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminar, vježbe Interaktivna nastava, grupna diskusija Posjete muzejima i galerijama																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminar</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: __100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pismena provjera znanja (test) za polusemestralnu provjeru znanja i završni ispit • Prezentacija (15 minuta) na zadatu temu • Aktivno sudjelovanje na nastavi <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Seminar	30	30%	3.	Polusemestralni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	30	30%	Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	10	10%																						
2.	Seminar	30	30%																						
3.	Polusemestralni ispit	30	30%																						
4.	Završni ispit	30	30%																						
Ukupno: __100__ bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p>																								

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gob, A., Drouguet N. (2007) Muzeologija: Povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb: Antibarbarus 2. Maroević, Ivo (1993) Uvod u muzeologiju. Zagreb: Zavod za informacijske studije. (odabrana poglavlja) 3. McClellan, Andrew (2007) The Art Museum: From Boulee to Bilbao. Berkeley, CA, London: University of California Press (odabrana poglavlja). 4. Žilber, Klod (ur.) (2005) Muzeji i publika. Beograd: Clio. (str. 5-33). 5. Zbornik tekstova
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Educational Role of the Museum. (2001) Hooper-Greenhil, Eilean, (ur). London, New York: Routledge. 2. The New Museology (2000) Peter Vergo, Peter. London, Reaktion Book. 3. Vodič kroz muzejske studije. (2014) Šeron Mekdonald, (ur). Beograd: Clio.
Napomene	Nastavnik obezbjeđuje svu potrebnu literaturu za studente

Vijeće Fakulteta
15.2.2022

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmišević
ELMA DURMIŠEVIĆ

Berislav
Štolar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Berislav Holbec

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Bau
Sholeto

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II (KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL)				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Srijeda 11–13	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181 E-mejl: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 247	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U prvoj polovici semestra studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima koji se tiču jezičkog raslojavanja, s posebnim osvrtom na funkcionalno raslojavanje i naučni funkcionalni stil. U drugoj polovici semestra izučavaju se pojedini elementi jezičke strukture, naročito morfologije i sintakse, u vezi s kojima se u praksi često javljaju nedoumice i nejasnoće.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te uspoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Osim toga, uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Raslojavanje jezika
2.	Funkcionalno raslojavanje jezika
3.	Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila
4.	Osnovne vrste naučnih tekstova
5.	Citiranje, parafraziranje i plagijat
6.	Izrada bibliografije
7.	Kompozicija naučnog rada. Esej
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Vrste riječi
10.	Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica
11.	Sastav proste rečenice
12.	Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice
13.	Zavisnosložene rečenice
14.	Vezani tekst
15.	Red riječi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 499 1422 712"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomene Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40%	2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milorad Radovanović, <i>Sociolingvistika</i>, Novi Sad, 1986. 2. Marina Katnić-Bakaršić, <i>Stilistika</i>, Sarajevo 2001. 3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. ili 4. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. ili 																				

	5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i> , Beograd, 2004.
	<i>Dodatna</i> 1. Umberto Eko, <i>Kako se piše diplomski rad</i> , Beograd, 2000. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

M. Kardaš

*Benjamin
Golob*

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (za studijske grupe Odsjeka za orijentalnu filologiju i Odsjeka za slavenske jezike i književnost)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja 1; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija upoznati studenta s gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika kako bi se postigla viša pismenost.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti poznaju temeljne odlike gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika. Vještine: Studenti su sposobni detektirati greške na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom nivou jezičke analize. Kompetencije: Studenti su ovladali teorijskim i praktičnim znanjem gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija. Razgraničenje ovih disciplina. Njihove osnovne jedinice.

	Morfonologija. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija. Morfem. Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi. Gramatičke kategorije vrsta riječi.
3.	Imenice. A-vrsta imenica. E-vrsta imenica. I-vrsta imenica.
4.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice.
6.	Brojevi. Osnovne odlike brojeva.
7.	Glagoli. Leksičko-semantičke odlike glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi. Uzvici. Veznici. Riječce. Prijedlozi.
10.	Odnos morfologije i sintakse. Sintaksema. Sintagma.
11.	Predikat. Subjekt. Objekt.
12.	Atribut. Apozicija. Adverbijal.
13.	Nezavisnosložene rečenice.
14.	Zavisnosložene rečenice.
15.	Vežani tekst. Odlike vežanog teksta.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> – usmeno izlaganje – diskusija – rad na tekstovima
---	--

	– kviz																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Drugi parcijalni test</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnost na predavanjima • aktivnost na vježbama • kvizovi <p>Napomena Kvizovi će biti organizirani preko platforme Google Classroom. Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit. Treba voditi računa o komponentama parcijalnih ispita, koje također imaju prag od 55%, tj. student na njima mora osvojiti minimalno 22, odnosno 27,5 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni test	40	40	2.	Drugi parcijalni test	50	50	3.	Aktivnost	10	10	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
1.	Prvi parcijalni test	40	40																		
2.	Drugi parcijalni test	50	50																		
3.	Aktivnost	10	10																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Jahić, Dž., Senahid Halilović, Ismail Palić (2000), <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica. Klajn, Ivan (2005), <i>Gramatika srpskog jezika</i>, Nastavna sredstva, Beograd. Silić, J., Ivo Pranjko (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p>																				
	<p><i>Dodatna</i></p>																				
Napomene																					

Amra Jahić-Čankić

Amra Jahić-Čankić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Anglistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2 - opći predmet				
Šifra/kod	FIL ANG 106	Status obavezni	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/ 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavno g predmeta	Engleski jezik 1, FIL ANG 105				
Jezik izvođenja nastave	engleski; bosanski/crnogorski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Selma Đuliman			
	Kontakt podaci	Kabinet: 247 E-mail: selma.djuliman@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 111	Termin konsultacija	ponedjeljkom od 14 do 16 utorkom od 10 do 12 četvrtkom od 10 do 11 radnim subotama od 10 do 12 *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM.	
Saradnik	Ime i prezime	Alma Žero, MA, v. ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 E-mail: alma.zero@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati. *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM/BBB.	
Saradnik	Ime i prezime	Dajana Zečić-Durmišević, MA, ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 email:dajana.zecic.durmisevi c@ff.unsa.ba Telefon: 253-129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati putem e-maila ili aplikacija Skype i BBB, uz prethodni dogovor.	

Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar _____; vježbe: <u>1</u>
Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline i individualnih prezentacija: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl.
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Osnovni cilj je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke. Individualne prezentacije služe studentima za vježbanje govornih vještina, rad na interpersonalnim vještinama, kao i prilika da predstave kritički osvrt na jednu od tema iz njihove uže oblasti studija.
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente sa osnovnom strukturom engleskog jezika - poticati studente da se izražavaju na engleskom jeziku, u osnovnim okvirima na nivou prezentacijske i bazične interpersonalne dimenzije - upoznati studente sa osnovnim stavkama refleksije na pročitani sadržaj - poticati studente da čitaju tekstove tematski bliske studiju kojeg su odabrali. -

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P Present simple.
28. 2 – 4. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
2.	P Present continuous.
7 – 11. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
3.	P Present simple or continuous?
14 – 18. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
4.	P Past simple.
21 – 25. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
5.	P Past continuous.
28. 3 – 1. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
6.	P Past simple or continuous?
4 – 8. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary

7.	P <i>used to</i> and <i>would</i> V: Revision
11 - 15. 4. 2022.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18 - 22. 4. 2022.	
9.	P Present perfect for past experiences and present results V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
25 - 29. 4. 2022.	
10.	P Present perfect for situations up to the present V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
2 - 6. 5. 2022.	
11.	P Present perfect or past simple? V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
9 - 13. 5. 2022.	
12.	P Past perfect simple V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
16 - 20. 5. 2022.	
13.	P <i>going to</i> , present continuous and <i>will</i> V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
23 - 27. 5. 2022.	
14.	P Future continuous V: Revision
30. 5-3. 6. 2022.	
15.	P Future perfect V: Continuous assessment test 2
6 - 10. 6. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13 - 17. 6. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
TBA	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Vježbe																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i učešće tokom predavanja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Individualna izlaganja / vokabularni testovi</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10	2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40	3.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10																		
2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40																		
3.	Završni ispit	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predavanjima i vježbama su obavezni prisustvovati redovni studenti (do 10% ocjene će se dodijeliti na osnovu prisustva i aktivnosti); - individualni zadatak (izlaganja)/vokabularni testovi obaveza su za sve redovne i vanredne studente i realizovat će se na časovima vježbi - završni ispit se sastoji iz teorije i zadataka koji će se obraditi na časovima predavanja uz popratne materijale. <p><u>Napomena:</u> Nastavni proces i provjere znanja će se odvijati u skladu sa epidemiološkim preporukama usljed pandemije uzrokovane koronavirusom COVID-19.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i> - Foley, M. & Hall, D. (2012). <i>My Grammar Lab (Intermediate, B1/B2)</i>. Harlow: Pearson Education Limited. Dodatni materijali po preporuci prdmetne nastavnice ili saradnica.</p>
Napomene	<p>U slučaju da se datum nekog vjerskog praznika podudara sa danom kada se iz ovog predmeta inače održava nastava, predmetna nastavnica će držati samo sate konsultacija. Novo se gradivo neće obrađivati.</p>

A. Šećer
M. K. K.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejla Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Nermina Čordalija, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 209 Email:nermina.cordalija@ff.unsa.ba; Telefon: 253140	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

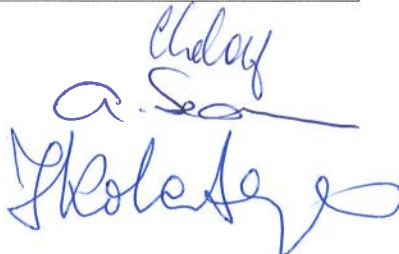
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći da:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke, 2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola, 3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru, 4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke, 5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- American Psychological Association (APA) style guidelines, exercise
28.2.-4.3.	
2.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- <i>Emotion Regulation Strategies in Daily Life</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
7.3.-11.3.	
3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- <i>The Stages of Cognitive Development</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
14.3.-18.3.	
4.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- <i>Children and Parents</i> , The concept of <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
21.3.-25.3.	
5.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V – <i>Language Acquisition</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
28.3.-1.4.	
6.	P- Passive voice (Introduction) V- <i>Logopedics as a Science</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
4.4.-8.4.	
7.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Provjera znanja vokabulara 1
11.4.-15.4.	
8.	Polusemestralna provjera znanja
18.4.-22.4.	
9.	P- If sentences V- <i>Intelligence: What is it? Intelligence Scales</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
25.4.-29.4.	
10.	P- If sentences (revision in context) V- <i>Working Memory</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
2.5.-6.5.	

11.	P- Reported speech (introduction)
9.5.-13.5.	V – <i>Personality Theories</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>Diagnostic Classification Systems for Mental Disorders</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- <i>Action and Object Naming in Schizophrenia</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Ponavljanje, priprema za drugu provjeru znanja vokabulara
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Provjera znanja vokabulara 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
17.	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (<i>Grammar</i>) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.												Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																																		
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																																		
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		

	<p>posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (<i>Language in Use</i>).</p> <p>Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova)*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci).</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejlja Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	Matea Tolić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 237 Email:matea.tolic@ff.unsa.ba; Telefon:+ 387 33 253 245	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar____; vježbe__1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospešivanje komunikacijskih vještina.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog kolegija student će moći da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke, 2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola, 3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru, 4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke u govoru i pismu, 5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	
28.2.-4.3.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- Discussion: Introduction
2.	
7.3.-11.3.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- Discussion: Education, vocabulary exercises
3.	
14.3.-18.3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- Discussion: Learning through video games, vocabulary exercises
4.	
21.3.-25.3.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- <i>Language</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
5.	
28.3.-1.4.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V- <i>Children and Parents</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
6.	
4.4.-8.4.	P- Passive voice (Introduction) V- Discussion: Preschool education; Writing: e-mail
7.	
11.4.-15.4.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Vocabulary test 1
8.	
18.4.-22.4.	Polusemestralna provjera znanja
9.	
25.4.-29.4.	P- If sentences V- Discussion: Topics in sociology, vocabulary exercises
10.	
2.5.-6.5.	P- If sentences (revision in context) V- <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
11.	
	P- Reported speech (introduction)

9.5.-13.5.	V- <i>Fear</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>The influence of schools as institutions</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- Discussion: Society - The value of arts and culture, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Revision
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Vocabulary test 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (Grammar) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.				Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																										
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																										
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										

	<p>se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (Language in Use).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja),</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova).*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci),</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>

Udov
A. S.
Sholeky

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo, Odsjek za filozofiju, Odsjek za historiju: Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ruski jezik 2 (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL SLA 104	Status (obavezni ili izborni)	opći	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Odslušan predmet: Ruski jezik 1				
Jezik izvođenja nastave	ruski, bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina			
	Kontakt podaci	Kabinet: 161 E-mail: amela.ljevo- ovcina@ff.unsa.ba Telefon: 253- 46	Termin konsultacija	ponedjeljak 17-19 petak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Dženana Hajdarpašić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 157 E-mail: dzenana.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon: 253-168	Termin konsultacija	ponedjeljak 10–12 četvrtak 9–12	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava se izvodi kombinirano – na maternjem i na ruskom jeziku. Koriste se savremeni udžbenici komunikativnog tipa i drugi didaktički materijali prilagođeni studentima na elementarnom nivou učenja ruskog jezika. Studenti u okviru ovog predmeta usvajaju osnovne gramatičke i leksičke karakteristike tog jezika. Leksički fond studenata obogaćuje se, pored ostalog, sastavljanjem vlastitih rječnika novih riječi na osnovu obrađenih nastavnih sadržaja. Podrazumijeva se i samostalan rad studenata (izrada različitih tipova zadataka, pisanje domaćih zadaća, prepričavanje tekstova i slično). Vježbe uključuju čitanje, prevodenje i jezičku analizu tekstova dijaloškog i monološkog tipa. Usmena komunikacija usmjerena je na vještine slušanja i govorenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na elementarnom nivou kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom: rječnicima i gramatikama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Prošlo vrijeme – ponavljanje. Tekstovi za vježbe. Konverzacija.
2.	Prosto buduće vrijeme. Vježbe čitanja i prevođenja.
3.	Brojevi i njihovo slaganje sa imenicama. Vježbanje pravilne upotrebe brojeva.
4.	Vid glagola. Rad na tekstu <i>Klaus dočekuje brata.</i>
5.	Glagoli <i>вставать, ложиться, начинаться, кончатся.</i> Izražavanje vremena na satu. Konverzacija.
6.	Ponavljanje dativa. Izražavanje godina. Rad na tekstu <i>Sretan rođendan, Huseine!</i>
7.	Ponavljanje i priprema za pismenu provjeru znanja.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Godišnja doba. Konstrukcije sa <i>нужно, надо, нравиться.</i> Konverzacija.
10.	Ponavljanje lokativa imenica. Lokativ zamjenica. Gledanje kraćeg filma.
11.	Glagoli kretanja <i>идти</i> i <i>ходить</i> . Tekst <i>Jutro u gradu.</i>
12.	Glagoli kretanja <i>ехать</i> i <i>ездить</i> . Ruska romansa.
13.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>пойти, поехать</i>). Rad na tekstu <i>Putovanje u Krim.</i>
14.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>прийти, уйти, приехать, уехать</i>). Poslovice, konverzacija.
15.	Ponavljanje i priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna metoda, predavanja uz korištenje power point prezentacija i sadržaja sa interneta; rad u grupama; interaktivno razmatranje problema; rješavanje zadataka na časovima, kao i samostalno rješavanje domaćih zadaća.																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 633 1422 1043"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit usmeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Redovni dolasci</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće</td> <td>17</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja. • Pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor o zadatoj temi (5 bodova), rječnik i prepričavanje teksta (10 bodova), (maksimalno 25 bodova). • Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova student dobija ako nema izostanaka. • Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7). • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusestrialni ispit	25	25	2.	Završni ispit pismeni	25	25	3.	Završni ispit usmeni	25	25	4.	Redovni dolasci	8	8	5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusestrialni ispit	25	25																										
2.	Završni ispit pismeni	25	25																										
3.	Završni ispit usmeni	25	25																										
4.	Redovni dolasci	8	8																										
5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. L. V. Miller, L. V. Politova, I. Ja. Rybakova (2003) <i>Žili-byli... 28 urokov ruskoga jazyka dlja načinajuščih</i>, učebnik, Zlatoust, Sankt-Peterburg.</p> <p>2. R. F. Poljanec (1973) <i>Očerk grammatiki ruskoga jazyka (Pregled grammatike ruskoga jezika)</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) <i>Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinajuščih: [učebnoe izdanie]</i>, 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva.</p> <p>2. B. Tošović (1990) <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo.</p> <p>3. Vera Hruš. (1997) <i>Sputnik – udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike</i>. Zagreb.</p> <p>4. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Nauka, Moskva.</p> <p>5. Rječnici dostupni na: http://gramota.ru/slovari/</p>
Napomene	

Amela Ljevo-Ovčina

Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina

Amela Ljevo-Ovčina

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Njemački jezik II				
Šifra/kod	FIL GER 104	Status (obavezni ili izborni)	opći obavezni	ECTS	
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	njemački				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Dario Marić		Termin konsultacija	od ponedjeljka u 08.00 do petka u 16.00
	Kontakt podaci	Kabinet: 246 E-mail: dario.marić@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-276			
Saradnik	Ime i prezime	Nedim Livnjak, MA, lektor			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: nedim.livnjak@ff.unsa.ba Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar____; vježbe__1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studentima će na svakom satu biti predstavljen tekst u kojem je jezik naknadno svjesno pojednostavljen. Rad na tekstu podrazumijeva naglasak na određenoj jezičnoj konstrukciji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da studenti usvoje najučestalije jezične konstrukcije u njemačkom jeziku.				
Ishodi učenja	Studenti će usvojiti nove jezične konstrukcije te će podići vlastitu razinu razumijevanja govora i tekstova na njemačkom jeziku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Nominativ-Akkusativ-Konstruktionen

2.	Nominativ-Dativ-Konstruktionen
3.	Nominativ-Dativ-Akkusativ-Konstruktionen
4.	Lokal- und Direktivkonstruktionen
5.	Präpositionalobjektstruktionen
6.	Prädikativkonstruktionen
7.	Modifikatorkonstruktion
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Substantivkonstruktionen
10.	Passivkonstruktionen
11.	Medialkonstruktionen
12.	Nominalisierung
13.	Infinitivkonstruktionen I
14.	Infinitivkonstruktionen II
15.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Videozapis predavanja nastavnik će u toku sedmice učiniti dostupnim preko Google diska (Google Drive). Vježbe će se izvoditi online putem videopoziva.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	polusemestralni online test	0-100	50%
2.	završni online ispit	0-100	50%
3.			
4.			
5.			
Ukupno: <u>200</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- obaveznim izlaskom na semestralni online test u osmoj sedmici
- izlaskom na završni online ispit

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 91-100 bodova;
- b) 9 - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 82-90 bodova;
- c) 8 - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 73-81 bodova;
- d) 7 - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 64-72 bodova;
- e) 6 - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-63 bodova;
- f) 5 - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Gerhard Helbig / Joachim Buscha. (2000) Leitfaden der deutschen Grammatik. Langenscheidt
	<i>Dodatna</i> 2. Welke, Klaus (2019) Konstruktionsgrammatik des Deutschen. De Gruyter
Napomene	Konsultacije mogu biti realizirane i preko Google Meet-a.

Frans Duranović

Helbig

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Romanistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Francuski jezik II (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL ROM 103	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduslov za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	francuski i bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Lejla Osmanović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 220 Email: lejlaosmanovic@yahoo.fr Telefon: 253-198	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnici	Ime i prezime	viši as. Emir Šišić, MA			
	Kontakt podaci	Kabineti: 213 E-mail: emir.sisic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-114	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi se obrađuju osnovne tematske cjeline koje student treba poznavati kako bi ovladao pismenom i usmenom komunikacijom u svakodnevnicu profesije, (ukusi, ishrana, kulturne aktivnosti, stilovi odijevanja).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom s naglaskom na usmenu komunikaciju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog semestra na ovom predmetu, studenti će biti sposobni da: 1. razumiju vrlo jednostavne fraze i rečenice iz svakodnevnog govora koje su jasno i sporo izgovorene i/ili popraćene vizuelnim sadržajima, 2. verbalno ili neverbalno reaguju na vrlo jednostavna pitanja o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju te odgovaraju na kratka i jednostavna pitanja 3. daju vrlo jednostavne informacije o sebi, 4. čitaju i razumiju vrlo jednostavan tekst sa bliskim temama, 5. popune kraći formular, upitnik, odgovore na vrlo jednostavnu poruku i napišu jednostavnim vokabularom razglednicu. Očekivani nivo na kraju odslušanog semestra po ZEROJ-u je A1.2.				

Osmanovic

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Demander et indiquer l'heure (lexique : les chiffres, les expressions du temps)
2.	
3.	Parler de ses habitudes (les verbes pronominaux)
4.	
5.	Proposer une sortie
6.	
7.	Raconter des événements passés
8.	
9.	Les Français et les fêtes
10.	
11.	Faire le tour du monde (donner des conseils)
12.	
13.	Révision des cours avant le partiel (exercices écrits et oraux)
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Voyages, voyages (climat, saisons)
18.	
19.	Faire des achats de consommation courante, caractériser des produits
20.	
21.	Proposer une sortie au restaurant, comprendre une présentation de restaurant
22.	
23.	Décrire une tenue vestimentaire, faire une appréciation positive et négative
24.	
25.	Situer un événement dans le temps (le passé récent) (1)
26.	
27.	Situer un événement dans le temps (le futur proche) (2)
28.	
29.	Situer un événement dans le temps (le présent progressif) (3)
30.	
31.	Révision des cours avant l'examen (exercices écrits et oraux)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

@Muanovic

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, interaktivni pristup i komunikativni pristup. Individualni i grupni rad kao i rad u paru. Vježbe razvijanja pismenog i usmenog izražavanja i razumijevanja, strukturalne vježbe.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="389 483 1353 855"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Test A1.2. (prvi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test A1.2. (drugi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra • parcijalna provjera znanja polovinom semestra (test 1) • završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije polagao na prvoj provjeri znanja (test 2) • nakon položena oba testa studenti pristupaju usmenom ispitu. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%	2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%	3.	Usmeni ispit		30%	4.	Prisustvo na nastavi		10%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%																						
2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%																						
3.	Usmeni ispit		30%																						
4.	Prisustvo na nastavi		10%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Udžbenik <i>Alter Ego A1+</i> (grupa autora).</p> <hr/> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Dodatna literatura će studentima biti podijeljena na nastavi.</p>																								

@Awanovic

Napomene	Nastava na ovom predmetu izvodi se kombinovano: na francuskom i na bosanskom jeziku.
----------	--

Aswanovic

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

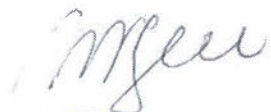
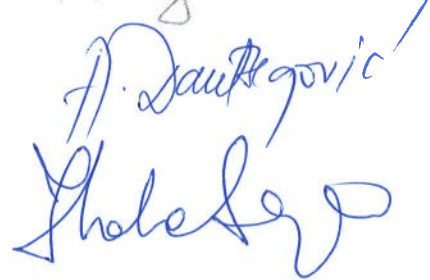
Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 409	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Jelena Brkić Šmigoc			
	Kontakt podaci	E-mail: jelena.brkic.smigoc@gmail.co m	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Seminar: 0		Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije; Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente nastavničkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija znati osnovne informacije o najznačajnijim područjima psihologije te će ih moći primijeniti u svom svakodnevnom životu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodno predavanje i predavljanje plana i programa nastave
2.	Šta je psihologija? Definicija i problemi psihologije
3.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom: Koja su psihološka znanja potrebna nastavniku?
4.	Razvojna psihologija
5.	Neurorazvojni poremećaji; Intelektualna onesposobljenost, komunikacijski poremećaji, poremećaj iz spektra autizma, ADHD, neurorazvojni motorički poremećaji, specifični poremećaji učenja
6.	PREZENTACIJE: Intervju sa učenicom/studentom: izazovi s učenjem i pamćenjem, kako psihološke teorije i spoznaje mogu biti od koristi?
7.	Emocionalna i socijalna inteligencija. Svjesnost kao najvažnija vrsta inteligencije.
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Motivacija i emocije
10.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Motivacijski izazovi
11.	Ličnost: glavne teorije ličnosti
12.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Emocionalna stanja
13.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Poželjne osobine ličnosti
14.	Zatvaranje semestra i evaluacija nastavnog programa
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

**predaja portfolija*

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, demonstrativno-ilustrativna metoda.																																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="411 439 1406 674"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija (individualni zadatak)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit <i>nije</i> predušlov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" data-bbox="419 1245 1398 1783"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad (prezentacija)</td> <td>Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija</td> <td>Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10	2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30	Ukupno: 100 bodova			100	R. br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																					
1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10																																					
2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30																																					
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30																																					
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30																																					
Ukupno: 100 bodova			100																																					
R. br.	Elementi praćenja	Opis																																						
1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																																							

	<p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Rathus, S. A. (2001). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlja 1, 9, 10, i 12.</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlje <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za prvi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 1 i 9 + DSM 5, <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za drugi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 10 i 12</p> <p>Dodatna</p> <p>Bajraktarević, J. (2013). <i>Opća psihologija</i>. Sarajevo: Avery.</p> <p>Petz, B. (2003). <i>Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Rot, N. (2000). <i>Opšta psihologija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p> <p>Stojaković, P. (2012). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Prelom.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za filozofiju, sociologiju, historiju, romanistiku, slavenske jezike i književnost i Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Komunikacija u nastavi				
Šifra/kod	FIL PED 404	Status (obavezni ili izborni)	Opći	ECTS	
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi/Četvrti	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Temeljna nastavnih umijeća				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Melih Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
	Ime i prezime	Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>0</u> ;	vježbe <u>2</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Asertivnost. Umijeće komunikacije tijekom nastavnog sata. Uloga razrednika u komunikaciji s učenikom, pedagogom, roditeljem/starateljem učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: Povezati zakonitosti socijalne percepcije <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije • Uočiti važnost empatije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu • Analizirati mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije u odgojno-obrazovnom radu 				

- Komparirati primjenu različitih oblika komunikacije
- Proširiti razumijevanje komunikacije kao vještine
- Kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije
- Vježbati argumentaciju u nastavnoj komunikaciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja
28.02. do 4.03.'22	
2.	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji Empatijsko komuniciranje
07. do 11.03. '22	
3.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija
14. do 18.03. '22	
4.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija (vježba)
21. do 25.03. '22	
5.	JA i TI poruke Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji
28.03. do 01.04. '22	
6.	Aktivno slušanje kao oblik komunikacije
04. do 04.04. '22	
7.	Nasilna i nenasilna komunikacija Jezik zmije i jezik žirafe
11. do 15.04. '22	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18. do 22.04. '22	
9.	Važnost poznavanja učenika. Stilovi učenja. Motivacija
25. do 29.04. '22	
10.	Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu
02. do 06.05. '22	
11.	Suradničko učenje u nastavi
09. do 13.05. '22	
12.	Nastavnik kao razrednik. Razrednik kao odgajatelj.
16. do 20.05. '22	
13.	Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom
23. do 27.05. '22	
14.	Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama
30. do 03.06. '22	
15.	Samoevaluacija i evaluacija rada i postignuća studenata
06. do 10.06. '22	
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda																																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 488 1417 748"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusemestralni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit (esej) nosi 30 bodova, a završni ispit 45 bodova. • U okviru kolegija za sve studente (redovne i izvanredne) je predviđena aktivnost prezentacije i pisanog rada odabrane teme koja će se realizirati u okviru predavanja. Prezentacija i pisani rad nose 20 bodova (10 bodova prezentacija i 10 bodova pismeni rad). <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="424 1323 1417 1693"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Radni zadatak	5	5%	2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno bodova		100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																																														
3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno: 100 bodova			100%																																														
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Radni zadatak	5	5%																																														
2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno bodova		100	100%																																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M.(1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga, stranice od 75 do153. 2. Gossen, C.D. (1994). <i>Restitucija-Preobrazba školske discipline</i>. Zagreb: Alinea
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boal, A. (2009) <i>Igre za glumce i ne-glumce</i>. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj 2. Bjelan-Guska, S., (2016) <i>Izazovi andragoške komunikacije u procesu pedagoškog obrazovanja nastavnika</i>. U: Zbornik radova sa znanstveno-stručne međunarodne konferencije „Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju“. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 332-341 http://www.ff-izdavastvo.ba/serijskepublikacijePedagogija.aspx 3. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine 4. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016) <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 5. Šušnjara, S. (2011) Važnost verbalne i neverbalne komunikacije, <i>Suvremena pitanja</i> br.11-12. 6. Šušnjara, S. (2007) Pripremanje školskog ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi. <i>Suvremena pitanja</i>. 7. Šušnjara, S. (2017) <i>Pedagoške mrvice</i>. Sarajevo: Svjetlo riječi. Poglavlje Društvo, 137-168. 8. Glasser, W. (1993). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa 9. Pedagoški časopisi i materijal s nastave
Napomene	

Šušnjara

Matijević

Boal

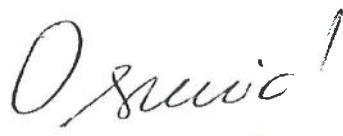

SYLLABUS

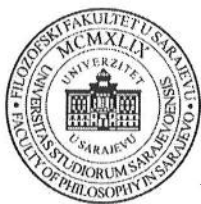
Odsjek	Pedagogija: Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni zajednički	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 033 253 151	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v.ass. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 0	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se polazišta o važnosti poznavanja učenika, motivacije i načina učenja. Proučavaju se sadržaji o kompetencijama nastavnika i inkluzivnom obrazovanju. Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Razvijanje discipline kod djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije i načina uspješnog komuniciranja.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odlušanog i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none"> • Definirati osnovne pedagoške pojmove. • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije. • Primijeniti komunikacijske vještine u odgojno-obrazovnom radu. • Razvijati pozitivnu disciplinu kao važan segment odgojno-obrazovnog rada. • Razumjeti koncept inkluzivnog obrazovanja – kvalitetnog obrazovanja za sve 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
28.02.-04.03.2022.	
2.	Nova saznanja i perspektive u pedagoškoj teoriji i praksi
07.03.-11.03.2022.	
3.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa
14.03.-18.03. 2022.	
4.	Interakcija i komunikacija u odgoju
21.03.-25.03. 2022.	
5.	Aktivno slušanje i nenasilna komunikacija
28.03.-01.04. 2022.	
6.	Empatija u odgojnom djelovanju
04.04.-08.04. 2022.	
7.	Život s različitima
11.04.-15.04. 2022.	
8.	Polusemetralna provjera znanja
18.04.-22.04. 2022.	
9.	Inkluzivni odgoj i obrazovanje
25.04.-29.04. 2022.	
10.	Socio-emocionalna klima u razredu Socijalno reverzibilne poruke; Vlastito sjećanje na socio-emocionalnu klimu
02.05.-06.05. 2022.	
11.	Razvijanje pozitivne discipline kod djece
09.05.-13.05. 2022.	
12.	Sedam navika uspješne obitelji
16.05.-20.05. 2022.	
13.	Prezentacija teme
23.05.-27.05. 2022.	
14.	Prezentacija teme
30.05.-03.06. 2022.	
15.	Evaluacija rada, sistematizacija i potpisi
06.06.-10.06. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07. 2022.	
18.	
04.07.-15.07. 2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.</p> <p>Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="424 595 1430 835"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusmestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Prezentacija: Studenti u paru ili u grupi biraju prezentaciju tema koje će biti dodijeljene na početku semestra. Ova aktivnost je obavezna, nosi 10 bodova. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti poluemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	2.	Prezentacija	10	10%	3.	Parcijalni ispit	40	40%	4.	Završni ispit	45	45%		Ukupno bodova	100	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																						
2.	Prezentacija	10	10%																						
3.	Parcijalni ispit	40	40%																						
4.	Završni ispit	45	45%																						
	Ukupno bodova	100	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993), Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja, Zagreb, Školska knjiga; 2. Covey, S. R. (2006), <i>Sedam navika uspješne obitelji</i>, Zagreb: Mozaik knjiga 3. Durrant J. (2007), Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; online izdanje knjige dostupno na: http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf 4. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil 																								

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Jensen, E. (2003), Super- nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 6. Šušnjara, S. (2017), Pedagoške mrvice, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 7. Šušnjara, S. (2011), Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. <i>Suvremena pitanja</i> br.15, str.77-90.dostupno na: https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275923 8. Unicef Priručnik, (2017),: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje, dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/publikacije/pristup-%C5%A1koli-i-obrazovno-okru%C5%BEenje-ii-univerzalni-dizajn-za-u%C4%8Denje. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, W. (1999), Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb, Educa. 2. Rosenberg, B.M. (2006), Nenasilna komunikacija, jezik života, Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 3. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0;		vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 533 1436 907"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

©. Ture
 A. Dantegović
 Kvaliteto

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 521 1433 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

D. Turc
 F. Dautković
 H. Holčević

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja 2 (za nastavničke smjerove)				
Šifra/kod	FIL PSI 302	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amela Dautbegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 ; seminar /; vježbe /;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija će biti realizirane teme koje se odnose na praćenje i unapređenje kvalitete akademskog, socijalnog i osobno-emocionalnog aspekta funkcioniranja djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu, uzimajući u obzir i različite faktore koji imaju značajnu ulogu u tom procesu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente nastavnčkih smjerova sa pokazateljima školske/akademske, osobno-emocionalne i socijalne prilagodbe djece i adolescenata. Uputiti ih u osnovne metode i pristupe u poučavanju djece i adolescenata. Upoznati ih s različitim strategijama i navikama učenja te sa načinima praćenja i vrednovanja učeničkog napretka. Poučiti ih o značaju samovrednovanja nastavnog procesa.				
Ishodi učenja	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će znati operacionalizirati različite aspekte prilagodbe djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. Poznavat će različite metode i pristupe u poučavanju te važne elemente u procesu vrednovanja i praćenja učeničkog napretka. Usvojiti će znanje i o ulozi i značaju različitih psihosocijalnih faktora u procesu prilagodbe u školskom kontekstu. Saznat će na koji način poticati razvoj samopoštovanja i samoefikasti kod učenika te kakva je uloga i uticaj vršnjaka u obrazovnom kontekstu. Usvojiti će osnovne smjernice za prepoznavanje i adekvatno reagiranje kod pojave vršnjačkog nasilja. Upoznat će se sa ulogom psihologa u školi i na koji način uspostaviti kvalitetnu saradnju sa roditeljima i stručnom službom škole.</p> <p><i>Vještine:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će moći prepoznati potrebe i poteškoće učenika kada su u pitanju akademski/školski, osobno-emocionalni i socijalni aspekt funkcioniranja u obrazovnom kontekstu. Moći će samostalno napraviti izbor adekvatnih metoda i strategija pri poučavanju učenika različitog uzrasta te iste adekvatno primjeniti u svom radu. Biće u mogućnosti prepoznati na koji način pojedini psihosocijalni faktori doprinose školskoj/akademsnoj, osobno-</p>				

emocionalnoj i socijalnoj prilagodbi učenika te poduzeti određene korake s ciljem unapređenja kvalitete prilagodbe u školskom kontekstu.
Kompetencije: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će biti osposobljeni i senzibilizirani da stečena znanja i vještine primjene u radu sa djecom i adolescentima na svim nivoima obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prilagodba učenika zahtjevima škole – školska/akademska prilagodba
2.	Metode i pristupi poučavanja
3.	Strategije i navike učenja (samoregulirano učenje)
4.	Psihološka perspektiva praćenja i vrednovanja učeničkog napretka
5.	Vrednovanje nastavnog procesa
6.	Osobno-emocionalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
7.	Samopoštovanje i samoeфикаsnost učenika
8.	<u>Polusemestralna provjera znanja studenata</u>
9.	Socijalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
10.	Obiteljski faktori i kvaliteta prilagodbe učenika
11.	Uloga vršnjaka u obrazovnom kontekstu i problem školskog nasilja
12.	Saradnja škole sa roditeljima i uloga psihologa u školi
13.	Prilagodba na studij
14.	Smjernice za unapređenje emocionalnih i socijalnih kompetencija učenika
15.	<u>II polusemestralna provjera znanja studenata</u>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
-----	--

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna nastava, rad u grupi, rad u paru, individualni rad.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jedan izvještaj • Dva parcijalna ispita • Završni ispit kojem pristupaju studenti koji nisu završili obaveze s 15-om sedmicom. <p>*Napomena: Provjera znanja studenata će biti organizirana kroz pismeno ispitivanje u 8. i 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici će studenti moći pristupiti prvom parcijalnom ispitu, a u petnaestoj sedmici drugom parcijalnom ispitu. U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju prva parcijala (polusemestralna provjera znanja) obuhvata gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom (druga polusemestralna provjera znanja) biti obuhvaćeno gradivo koje je obrađeno od devete sedmice do kraja semestra. U skladu sa prijedlogom Odsjeka za psihologiju studentje obavezan na obje parcijale osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio test i imao mogućnost osvojiti procenete određene silabusom. Student koji je zadovoljio navedeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti, tj. elemente praćenja (izvještaj) završio je svoje obaveze u okviru ovog nastavnog predmeta. Nastavnik formira konačnu ocjenu uzimajući u obzir sve elemente ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	5.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20																						
2.	Prvi parcijalni ispit		40																						
3.	Drugi parcijalni ispit		40																						
5.	Završni ispit		0*																						
Ukupno: _____ bodova			100%																						

	<p>Student koji nije zadovoljio kriterij od 55% na prvom parcijalnom ispitu ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ili popravnom ispitu student može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri formiranju konačne ocjene mu se uzimaju u obzir i bodovi koje je kroz ostale aktivnosti postigao tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>2. Dautbegović, A. (2020). Prilagodba djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. 1. izd. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu 3. Andrilović, V. I Čudina, M. (1985) Psihologija učenja i nastave. Školska knjiga Zagreb. 4. Brdar, I., Rijavec, M. (1998). Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu. Zagreb: IEP. 5. Dautbegović, A. (2010). Determinante prilagodbe mlađih adolescenata u školi. Neobjavljen magistarski rad, Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za psihologiju. 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</p>
Napomene	

A. Dautbegović
I. Brdar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SLAVENSKI JEZICI I KNJIŽEVNOST				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>0</u> ;	vježbe <u>0</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p>Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 544 1417 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

Handwritten signature

Dr. Turc

A. Janković
Handwritten signature

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnost				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponudeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	---

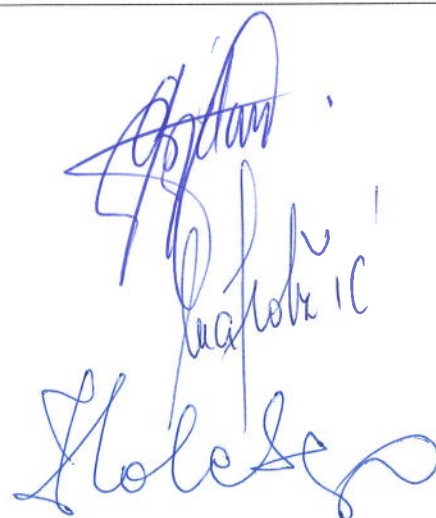
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika
30.05.-03.06.2022.	

15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="432 1028 1428 1368"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
--------------------	--

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferenece EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
Literatura	<p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponudeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	---

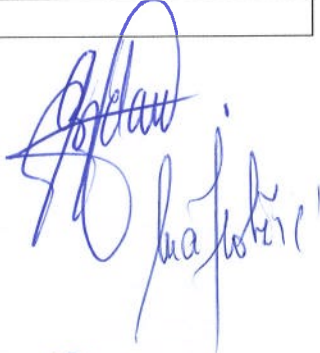
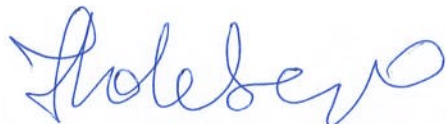
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakonitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika

30.05.-03.06.2022.	
15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Red. br.</th> <th style="width: 45%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 20%;">Broj bodova</th> <th style="width: 25%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit - prezentacija</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u formi prezentacije u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. O temi prezentacije studenti će se blagovremeno dogovoriti s predmetnim nastavnikom. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

	<p>Ova aktivnost nije eliminatorna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferencije EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	<p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenic-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušnosti i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---

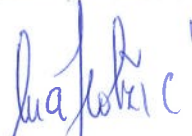

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28. 2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga</p> <p>Oblici: frontalni i grupni</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 813 1385 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 (Odsjek za historiju)				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija	Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se upoznati sa tematskim cjelinama iz mikropedagogije i relacijske pedagogije, kroz analizu i kritičko promišljanje međuljudskog odnosa, kao temeljne jedinice u kojoj se odvija odgojni proces. Studenti će imati priliku da se prisjete vlastitih odgojnih iskustava, kritički promišljaju i osvijeste osobnu komunikaciju sa drugima, ali i različite pedagoške relacije i svakodnevnne situacije u obitelji, vršnjačkim grupama i odgojno-obrazovnim institucijama. Pojedini sadržaji su usmjereni na senzibilizaciju i razvoj svijesti o značaju kvalitetne komunikacije, poštovanja dječijeg integriteta i odgovorne primjene moći u odgoju djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Definirati ključne pojmove • Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima • Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose • Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
	Nastavna jedinica
1. 28.2.-06.3.2022.	Uvod u kolegij
2. 07.-13.3.2022.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa
3. 14.-20.3.2022.	Interakcija i komunikacija u odgoju
4. 21.-27.3.2022.	Interakcija i komunikacija u razredu
5. 28.3.-3.4.2022.	Interakcija i komunikacija u porodici
6. 4.-10.4.2022.	Roditeljstvo i odgoj djece
7. 11.-17.4.2022.	(Ne)nasilni odgoj djece
8. 18.-24.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.-30.4.2022.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
10. 2.-8.05.2022.	Neradni dan
11. 9.-15.05.2022.	Prezentacija video materijala: vršnjački odnosi
12. 16.-22.05.2022.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima – oblici i obilježja
13. 23.-29.05.2022.	Različite uloge djece u vršnjačkom nasilju i posljedice vršnjačkog nasilja
14. 30.05.-05.6.2022.	Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju
15. 06.-12.6.2022.	Evaluacija i potpisi
20.6. – 1. 7. 2022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 521 1417 891"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Integralni ispit</td> <td></td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju. • Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatiti sadržaje realizirane u toku semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo		10	2.	Polusemestralni ispit		45	3.	Završni ispit		45	4.	Integralni ispit		90	5.				6.				Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prisustvo		10																														
2.	Polusemestralni ispit		45																														
3.	Završni ispit		45																														
4.	Integralni ispit		90																														
5.																																	
6.																																	
Ukupno:			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Daly, M. (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece. 3. Pećnik, N. (2006). <i>Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Odabrana poglavlja. 4. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poglavlje: Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima. 																																

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžimerović, A. (2017). Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva. U: M.Prljača, ur. <i>Zbornik radova sa konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti“</i>. Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010). <i>Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju</i>. Online izdanje knjige dostupno na: https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/potitivna-disciplina-nastavnici-web.pdf 4. Juul, J. (2011). <i>Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji</i>. Zagreb: Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 6. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iluzija?, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 7. Maleš D. (2011), Obiteljska svakodnevica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;
Napomene	

Wendy Zamore

*Luafotkić
Maleš D.*

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za njemački jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajanikovoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3.			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redosljeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije</p> <p>Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 696 1378 965"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impresum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752 <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>

Mirjana Maucec
 Takšić
 H. Mohorić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar: 2 /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenic-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušna i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28.2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5.	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redosljeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 806 1380 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusestrialni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusestrialni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit I • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusestrialni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

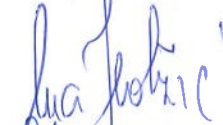

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajaničkovoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redoslijeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije</p> <p>Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 698 1380 969"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA / ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA – OPĆI PREDMET				
Šifra/kod	FIL SOC 100	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni (Odsjek za romanistiku) Izborni (Odsjek za germanistiku)	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021- 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 Email: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 119	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: Email: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar - vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije kao cjelovite znanosti o društvu. U okviru kolegija radit će se na čitanju tekstova iz klasične i suvremene sociologije a u skladu sa tematskim i nastavnim jedinicama. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima i kakav je uopće smisao društvenih znanosti u eri globalizacije i „društva utemeljenog na znanju“.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim sociološkim pojmovima relevantnim za kritičko razumijevanje društvenih procesa koji se odvijaju na lokalnoj i globalnoj društvenoj razini.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje elementarno poznavanje klasičnih i savremenih teorijskih diskursa u oblasti sociološkog mišljenja. Očekuje se kritičko valoriziranje u				

identificiranju društvenih fenomena i mogućnost razvoja osnovnih kompetencija neophodnih za kritičko iluminiranje društvene ontologije i fenomenologije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predavanja: Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra. Vježbe: Savremeni značaj sociologije. Komponente koje tvore pojam društvo
2.	Predavanja: Čemu sociologija? Vježbe: Sociološke teorije od klasičnog pozitivizma do neofunkcionalizma. Smisao stvaranja socioloških teorija i način njihove upotrebe u konkretnom društvenom kontekstu.
3.	Predavanja: Sociologija kao znanost društvene strukture i društvene promjene Vježbe: Osnovni metodološki izazovi u suvremenoj sociologiji. Razlika u shvatanju između metoda i tehnika znanstvenog istraživanja. Kvalitativna i kvantitativna metodologija u sociologiji
4.	Predavanja: Sociologija i modernost Vježbe: Transformacija suvremenog društva i osnovni izazovi sociologije u eri globalizacije. Giddensovo mišljenje «konsekvenci modernosti» i Habermasovo shvatanje «krize socijalnih znanosti».
5.	Predavanja: Durkheimovo razumijevanje društva Vježbe: Kultura i Društvo. Edward B. Tylor i holistička definicija kulture. Kultura kao masovna i elitna kategorija. Značaj i uloga igre u izgradnji društvenog svijeta. Kultura kao simbolički sustav u socioantropologiji C. Geertza. Proces «civiliziranja» kao proces «uljudnjavanja» Norberta Eliasa.
6.	Predavanje: Weber i problem supstantivne racionalnosti Vježbe: Religija i Društvo. Šta je religija za sociologe? Tipologija religija. Tipologija religijskih organizacija. Religija kao simboličko posredovanje ljudske egzistencije. Društvo kao «religijska tvorevina» Rene Girarda.
7.	Predavanje: Marx u okviru teorije društvenog sukoba Vježbe: Sociologija između globalizacije i tradicije. Od skeptika do hiperglobalista. Šta je globalizacija kao sociološki problem? Da li se BiH društvo može smatrati globaliziranim društvom?
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Osnove simboličkog interakcionizma Vježbe: Nacionalizam kao sociološka kategorija. Modernizam, etnosimbolizam, sekularni i religijski nacionalizam. Kako misliti pitanje nacionalizma izvan logike «općih mjesta».
10.	Predavanje: Sociologija Talcotta Parsons Vježbe: Problem društvene uloge rada u sociologiji. Rad kao društvena vrijednost i kao «svrsishodna» karakteristika čovjeka. Transformacije u karakteru rada od

	feudalizma do informacijskog društva. Definicija i oblici ljudskog rada u sociologiji. Čovjek između ciljne i vrijednosne racionalnosti.
11.	Predavanje: Ralph Dahrendorf Vježbe: Osnovni pojmovi sociologije porodice. Šta je porodica. Porodica ili obitelj? Transformacije u stvarnom i terminološkom značaju kategorija kao što su: brak, obitelj, roditeljstvo. Šta je rod, a šta spol? Uloga feminističke revolucije u shvatanju ljudskih prava i sloboda.
12.	Predavanje: Živimo li u postmodernizmu? Vježbe: Nužnost konflikata za održavanje društvenog stanja. Sociologija R. Dahrendorfa i tipologija konflikata. Rat kao najsloženiji i najpogubniji oblik socijalnog sukoba.
13.	Predavanje: Društvo rizika i neintendirane akcije Vježbe: Osnovna pitanja kritičke teorije društva. Dijalektika prosvjetiteljstva kao «dijalektika modernizacije» U. Becka. Kritička teorija od Horkheimera do Dubiela: kritika logike linearne racionalnosti progresa ljudskog uma kao pitanje «fundamentalizma moderne».
14.	Predavanje: Sociologija „poslije društva“ Vježbe: Osnovna pitanja socijalne antropologije. Možemo li nešto naučiti iz «primitivnih» društava. Mehanička i organska solidarnost. Strukturalizam Claude Levi-Straussa. Izvori društvene povezanosti u primordijalnih socijalnim zajednicama.
15.	Predavanja: Vježbe: Sistematizacija gradiva i završna priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta, izlaganje studenata na zadate tematske jedinice.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Zadatak I	20	20
.	adatak II		
4.	Prezentacija eseja	20	20
5.	Aktivnost u nastavi	10	10
6.	Završni ispit	30	30
kupno: _ 00 ____ odova			00%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova.
- Student koji sa predmetnim saradnikom dogovori prezentaciju eseja može dobiti maksimalno 20 bodova.
- Zadatak I i II izvodi se u toku nastavnog procesa u periodu polusestrialnih provjera znanja.
- Završni ispit organizira se u formi pismene ili usmene provjere znanja, u učionici Fakulteta koja je određena rasporedom, ili online, u zavisnosti od pandemijske situacije.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. (2008): *Rječnik sociologije*. Zagreb: Jesenski i Turk.
2. Elias, N. (2007): *Što je sociologija?* Zagreb: Antibarbarus.
3. Giddens, A. (2007): *Sociologija*. Zagreb: Globus. (ili neko od dostupnih izdanja) odabrana poglavlja
4. Fočo, S. (2011): *Sociologija*. Sarajevo: Svjetlost. Odabrana poglavlja

	<i>Dodatna</i> - Turner, J. H. (2009): <i>Sociologija</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing.
Napomene	Literatura navedena u silabusu nije fiksna i prilagođavat će se dinamici izvođenja vježbi u toku semetra. Studenti će blagovremeno biti informirani o svim eventualnim odstupanjima i promjenama.

file 1
Hobbes